



Præster i folkekirken 2024 -Tal og tendenser



Forfattere: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenters kirkestatistikteam - Bjarke Schönwandt
Mortensen og Kristine Bjerg Skræddergaard

Udgave: Maj 2024

© Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter, København



FOLKEKIRKENS
UDDANNELSES- OG VIDENSCENTER

Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

Farvergade 27F

1463 København K

www.fkuv.dk

1. Indholdsfortegnelse

1. Indholdsfortegnelse	3
2. Liste over figurer	5
3. Liste over tabeller	6
4. Indledning	7
5. Teologiuddannelserne	8
5.1 Bacheloruddannelserne	9
5.1.1 Antal ansøgere til bacheloruddannelserne.....	9
5.1.2 Tilgang til bacheloruddannelserne	11
5.1.3 Bestanden på bacheloruddannelserne.....	12
5.1.4 Frafald i første studieår på bacheloruddannelserne	13
5.1.5 Afbrudte uddannelsesforløb på bacheloruddannelserne.....	14
5.1.6 Bachelorproduktionen.....	15
5.2 Kandidatuddannelserne.....	16
5.2.1 Dimensionering af kandidatuddannelserne.....	16
5.2.2 Tilgangen til kandidatuddannelserne.....	17
5.2.3 Bestanden på kandidatuddannelserne.....	18
5.2.4 Afbrudte uddannelsesforløb på kandidatuddannelserne	19
5.2.5 Kandidatproduktionen.....	20
5.2.6 Kandidaternes ledighed 4. til 7. kvartal	21
6. §1a uddannelsesforløbet.....	23
6.1 Ansøgninger og uddannelsesplaner.....	23
6.2 Optagelse og tompladser på universiteterne	24
6.2.1 Tompladser på Aarhus Universitet.....	24
6.2.2 Tompladser på Københavns Universitet.....	25
7. Pastorseminarieuddannelsen.....	27
7.1 Attesterede fra Pastorseminariet fordelt på baggrund og uddannelsessted	28
7.2 Periode mellem afsluttet teologisk kandidatuddannelse og optag på Pastorseminariet.....	30
7.3 Produktionen af attesterede fra Pastorseminariet	31
7.4 Attesterede fra Pastorseminariet fordelt på køn	33
7.5 Attesterede fra Pastorseminariet fordelt på alder	34
8. Samtlige teologer.....	37
8.1 Antallet af teologer og deres aldersfordeling.....	38
8.1.1 Samtlige teologer i forhold til teologer i den erhvervsaktive alder.....	38
8.1.2 Teologernes aldersfordeling.....	39
8.2 Hvor bor teologerne?	40

8.2.1 Hvilke regioner bor teologerne i?.....	40
8.2.2 Hvilke kommuner bor teologerne i?.....	42
8.3 Hvilke brancher arbejder teologerne i?.....	44
9. Folkekirkenes præster - antal, køn, alder og ansættelseskvoter	45
9.1 Antallet af præster.....	45
9.2 Præsternes ansættelseskvoter	46
9.3 Kønsfordeling.....	47
9.4 Aldersfordeling.....	47
10. Balance mellem tilgang og afgang i præstestanden	49
10.1 Analysens fund.....	50
10.2 Bag om fundene	51
11. Antal præster, som går på pension de kommende år.....	52
12. Bilag.....	53
12.1 Mere om dimensioneringen.....	53
12.2 Metodebilag til analysen af balance ml. afgang og tilgang	53

2. Liste over figurer

Figur 1: Antal ansøgere i alt til bacheloruddannelserne i teologi.....	9
Figur 2: Antal ansøgninger til bacheloruddannelserne med teologi som 1. prioritet.....	10
Figur 3: Bachelortilgang fordelt på universiteterne.....	11
Figur 4: Bestand fordelt på universiteterne.....	12
Figur 5: Frafald på første studieår i procent.....	13
Figur 6: Afbrudte uddannelsesforløb fordelt på universiteterne	14
Figur 7: Bachelorproduktion fordelt på universiteterne.....	15
Figur 8: Kandidattilgang fordelt på universiteterne	17
Figur 9: Bestand fordelt på universiteterne.....	18
Figur 10: Afbrudte uddannelsesforløb på kandidatuddannelserne	19
Figur 11: Kandidatproduktion fordelt på universiteterne	20
Figur 12: Ledighed - 4. til 7. kvartal fordelt på institutioner	21
Figur 13: Ledighed - 4. til 7. kvartal, sammenligning af ledighed for alle videregående uddannelser overfor humanistiske kandidater og teologer	22
Figur 15: Attesterede fra Pastorseminariet 2010-2023	32
Figur 16: Kønsfordeling på pastorseminarieuddannelsen over tid	33
Figur 17: Aldersfordeling på pastorseminarieuddannelsen over tid (antal attesterede).....	34
Figur 18: Aldersfordeling på pastorseminarieuddannelsen over tid, aldersgrupper i procent.....	36
Figur 19: Samlet antal teologer i forhold til teologer i erhvervsaktiv alder, over tid.....	38
Figur 20: Teologers aldersfordeling, i aldersgrupper.....	39
Figur 21: Antal teologer fordelt på bopælsregion, hhv. 2008 og 2021.....	40
Figur 22: Teologer og samtlige kandidater fordelt på bopælsregion 2021.....	41
Figur 23: Teologer fordelt på branche	44
Figur 24: Antal præster inklusive vikarer fra 2018 til 2024.....	45
Figur 25: Præsternes kønsfordeling i 1993 og 2024.....	47
Figur 26: Aldersfordeling (på år) af præster i 1993 og 2024	47
Figur 27: Fremskrivning af balancen mellem afgang og tilgang i præstestanden (i %).....	50

3. Liste over tabeller

Tabel 1: Antal ansøgninger, afslag og uddannelsesplaner	23
Tabel 2: Tompladser på Aarhus Universitet efterår 2023	24
Tabel 3: Tompladser på Aarhus Universitet forår 2024	25
Tabel 4: Tompladser på Københavns Universitet efterår 2023	25
Tabel 5: Tompladser på Københavns Universitet forår 2024	26
Tabel 6: Gennemsnit for attererede fra Pastorseminariet	28
Tabel 7: Attererede fra Pastorseminariet fordelt på optagelsesordninger, efterår 2023	29
Tabel 8: Periode fra afsluttet kandidatuddannelse til optagelse på Pastorseminariet i efteråret 2023	30
Tabel 9: Gennemsnitlig periode fra afsluttet kandidatuddannelse til optagelse på Pastorseminariet i 2021-2022	30
Tabel 10: Teologernes geografiske placering, 2021, 1/2	42
Tabel 11: Teologernes geografiske placering, 2021, 2/2	43
Tabel 12: Antal præstestillinger fordelt på kvoter	46
Tabel 13: Præsters aldersfordeling	48
Tabel 14: Antal pensioneringer 2025-2035	52

4. Indledning

Gennem de seneste år har en del af folkekirkens menighedsråd og stifter haft udfordringer med at besætte ledige embeder med kvalificerede teologiske kandidater og præster. Biskopperne og Kirkeministeriet er opmærksomme på, at folkekirken står overfor en periode med præstemangel, og har derfor anmodet Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter om at følge udviklingen i folkekirkens præstestand gennem oversigter og særskilte analyser.

Rapporten giver et overblik over de forskellige kilder til viden om præstestandens udvikling, og er struktureret som et opslagsværk med korte afsnit, der hver gennemgår én statistik som fx antallet af teologistuderende, præster m.m. Vi giver en overordnet redegørelse af statistikkerne og henviser til andre kapitler, hvis de kan informere læsningen af en statistik. I sin natur giver rapporten primært overblik og ikke dybdegående analyser, og vi præsenterer derfor ikke et samlet narrativ, som udlægger og analyserer statistikkerne.

Kapitlerne er sorteret, så de følger vejen til præsteembedet. Vi starter med at gennemgå tallene om de teologiske uddannelser og §1a-uddannelsen, som også giver adgang til præsteembede i folkekirken. Herefter gennemgår vi tal fra Pastoralseminariet, fulgt af statistik om de teologiske kandidater. Til sidst gennemgår vi præstestanden og undersøger, hvorvidt Pastoralseminariet uddanner nok præster til at opretholde præstestandens nuværende størrelse over tid.

I rapporten for 2023 var der også en analyse af genopslag af præstestillinger. Vi er ved at indhente tal for de seneste år, så analysen kan opdateres. Resultaterne kommer i et supplement til rapporten efter sommerferien sammen med de nyeste optagelsestal for universiteter og Pastoralseminariet.¹

Tallene bag rapporten kan fås ved at kontakte Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter.

¹ I tidligere udgaver har der været statistikker for præsters årsværk, men da Folkekirkens IT nu har udviklet et værktøj til at danne sig overblik over dette, er denne analyse taget ud af rapporten. For præsteårsværk skal man derfor kontakte Folkekirkens IT.

5. Teologiuddannelserne

Udgangspunktet for at søge præsteembede i folkekirken er for langt de flestes vedkommende en kandidatgrad i teologi fra enten Københavns Universitet eller Aarhus Universitet. Fra 2021 har det været muligt at blive præst via §1a-ordningen. Ordningen henvender sig til personer, som allerede har en kandidatgrad og består i et supplerende uddannelsesforløb i teologi.² Vi behandler §1a særskilt i afsnit 6.

Vi indleder rapporten med en gennemgang af statistikker for ansøgere, optag og studerende på bachelor- og kandidatuddannelserne i teologi.

Kort opsummering af kapitlet:

- Tilgangen af bachelorstuderende i teologi (optag på en teologisk bachelor) er faldet fra 207 personer i 2010 til 144 personer i 2023.
- Bachelorbestanden, dvs. antallet af indskrevne bachelorstuderende, har været relativt stabilt omkring 520 til 550 personer siden 2016. Der er dog en nedadgående tendens.
- Frafaldet inden for første studieår på bacheloruddannelserne toppede i 2015 med omkring 40 %, faldt de efterfølgende to år og har ligget nogenlunde stabilt siden. I 2022 var frafaldsprocenten hhv. 24,1 og 22,6 for AU og KU.
- Kandidatbestanden, dvs. antallet af indskrevne kandidatstuderende, faldt fra 253 i 2011 til 169 i 2017. Siden 2019 har den ligget relativt stabilt på omkring 180.
- Siden 2015 er der uddannet omkring 70 kandidater og 71 bachelorer om året.
- Nyuddannede teologers ledighed har svinget omkring det samme niveau som humanisters, hvilket er omkring 20 %. Dog faldt ledigheden for teologiske kandidater uddannet i 2021 til 8,6 %. Sammenlignet med samtlige nyuddannede med en videregående uddannelse har både humanisterne og teologerne generelt højere ledighed.

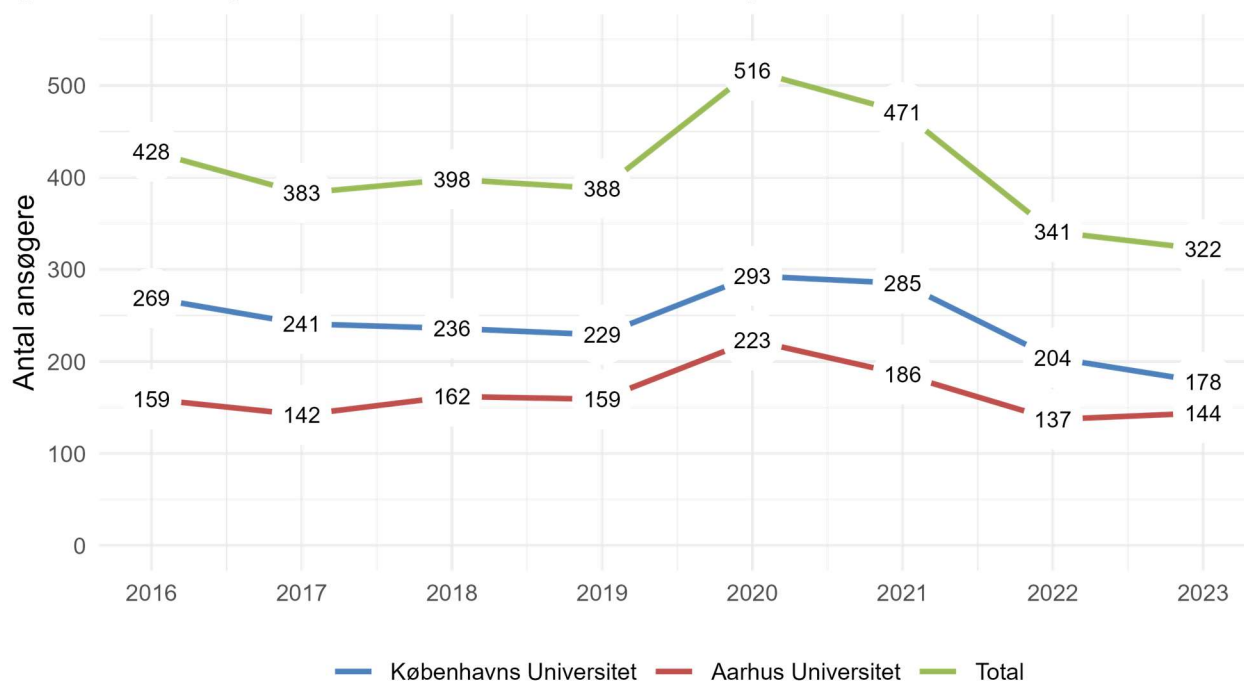
² Kilde: <https://www.km.dk/praestemangel>

5.1 Bacheloruddannelserne

5.1.1 Antal ansøgere til bacheloruddannelserne

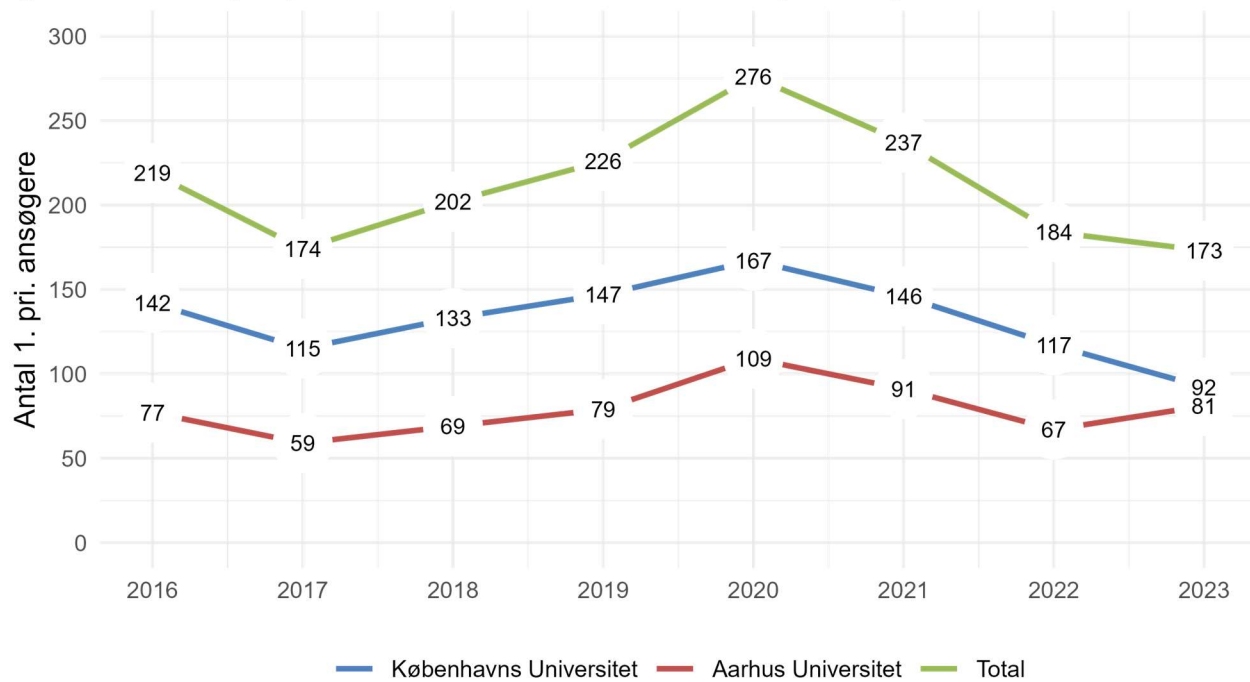
Figur 1 og Figur 2 viser henholdsvis udviklingen i det samlede antal ansøgere til de teologiske bacheloruddannelser og udviklingen i antallet af 1. prioritet ansøgninger til uddannelserne. Antallet af ansøgninger toppes i begge figurer i år 2020 med i alt 516 ansøgninger, hvorefter det er faldet til lidt under det tidligere niveau. I 2023 var der således i alt 322 ansøgninger til bacheloruddannelserne, hvoraf var de 173 ansøgninger var 1. prioritetsansøgninger, se Figur 2 på næste side.

Figur 1: Antal ansøgere i alt til bacheloruddannelserne i teologi



Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Figur 2: Antal ansøgninger til bacheloruddannelserne med teologi som 1. prioritet

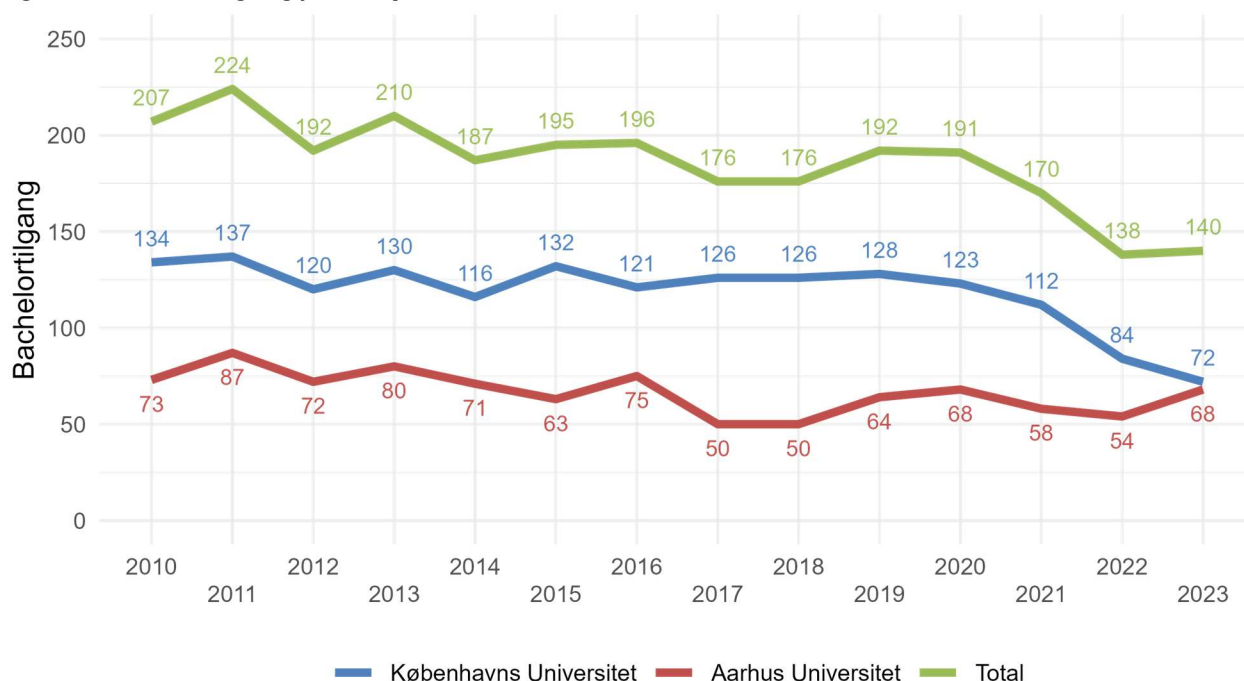


Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

5.1.2 Tilgang til bacheloruddannelserne

Figur 3 viser, hvor mange nye teologistuderende der årligt begynder på en bacheloruddannelse.³ Tilgangen var relativt stabil fra 2010 til 2021 om end svagt nedadgående. I 2022 faldt tilgangen markant, hvilket kan forklares med, at universiteterne indførte et minimumsgennemsnit på karakteren 6 for at læse teologi. Yderligere blev universiteterne fra 2022 pålagt en regionalisering og dermed udflytning af studiepladser. På Københavns Universitet er dette bl.a. udmøntet som en nedskæring af studiepladser på teologi frem mod 2030.⁴ I 2023 er den samlede tilgang stabiliseret, men det dækker over to forskellige udviklinger. Antallet af nye studerende på Aarhus Universitet er steget til 2020-niveau, 68, mens tilgangen på Københavns Universitet er faldet til det hidtil laveste niveau, 72.

Figur 3: Bachelortilgang fordelt på universiteterne



Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

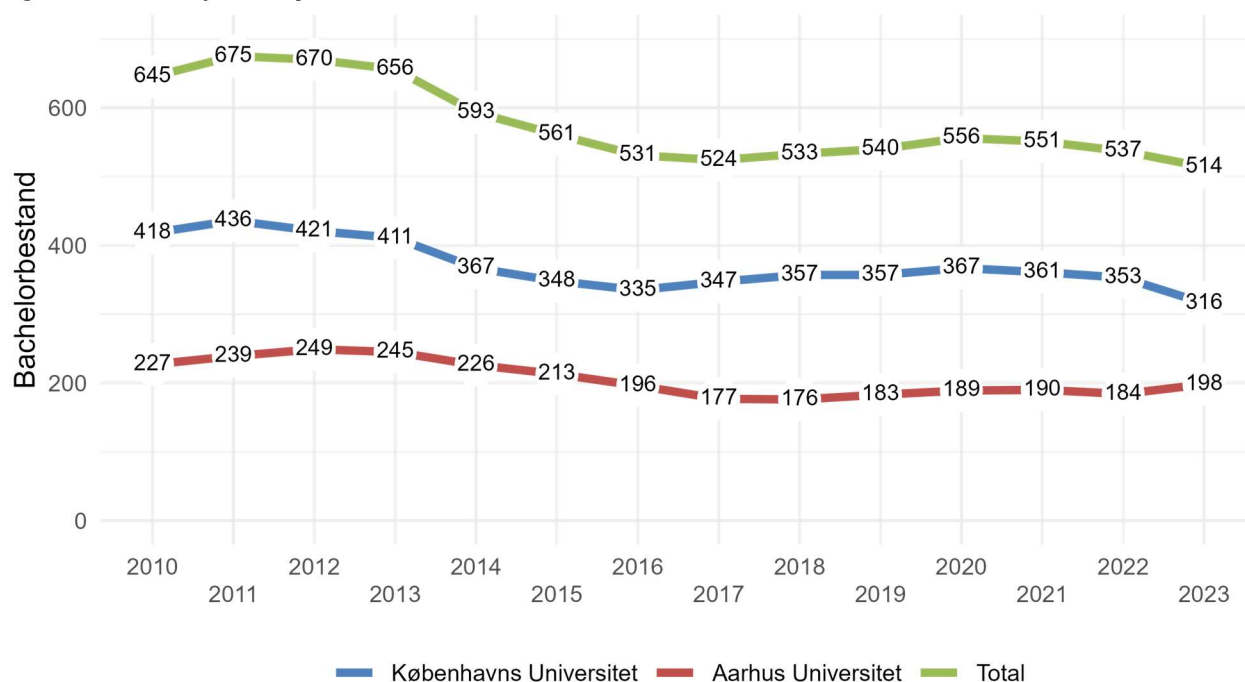
³Definition af tilgang: Antal personer, som påbegynder uddannelsen. Tidspunkt for uddannelsesaktivitet opgjort på tværsnitår, hvor fx 2010 dækker over perioden 1/10-2009 – 30/9-2010. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf>

⁴ Kilde: <https://ufm.dk/lovstof/politiske-aftaler/aftale-om-flere-og-bedre-uddannelsesmuligheder-i-hele-danmark/bedre-muligheder-for-uddannelse-i-hele-danmark/implementering-af-flere-og-bedre-uddannelsesmuligheder-i-hele-danmark>

5.1.3 Bestanden på bacheloruddannelserne

Figur 4 viser, hvor mange der var indskrevet på bacheloruddannelserne per 30. september i årene 2010 til 2022.⁵ Vi ser en nedgang fra omkring 2013 og frem til 2016, hvorefter bestanden finder et stabilt leje. Udviklingen falder sammen med indfasningen af fremdriftsreformen.⁶ Bag reformen lå et politisk ønske om at få de studerende hurtigere gennem uddannelserne og ud på arbejdsmarkedet. I 2014 da reformen først blev indfaset, blev de studerende automatisk tilmeldt fag og eksamener svarende til et fuldt semester. Reformen blev dog ændret i slutningen af 2015, og fra studieåret 2016/2017 har universiteterne i et vist omfang selv haft mulighed for at udforme studiereglerne. Siden 2020 er bestanden faldet svagt, hvilket især er drevet af den lavere tilgang på Københavns Universitet. Bestanden på Aarhus Universitet er i samme periode steget svagt.

Figur 4: Bestand fordelt på universiteterne



Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

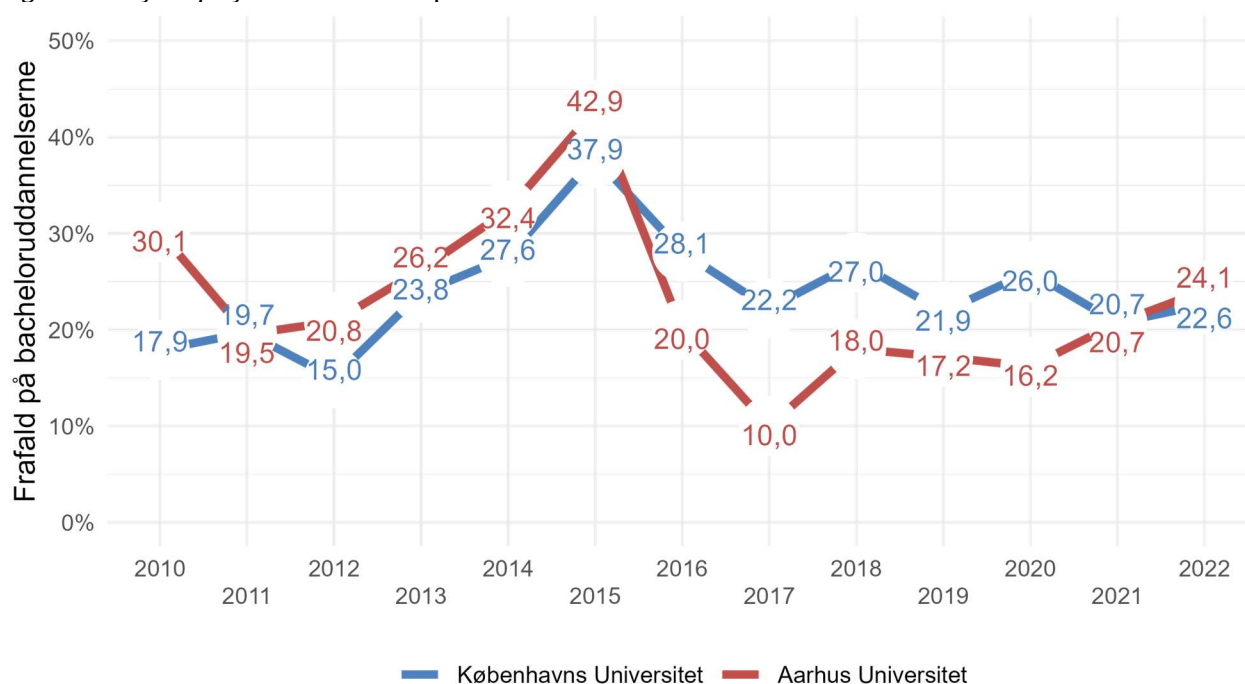
⁵ Definition af bachelorbestand: Antal personer, der er i gang med uddannelsen per 30/9. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf>

⁶ Kilde: <https://jyllands-posten.dk/indland/ECE10969440/fakta-fremdriftsreform-skal-faa-studerende-hurtigere-igennem/>

5.1.4 Frafald i første studieår på bacheloruddannelserne

Frafaldsprocenten beskriver andelen af studerende, der stopper på deres uddannelse inden for det første år.⁷ Frafaldsprocenten opgøres kun for det år, hvor de studerende begyndte på bacheloruddannelsen. Den steg markant for begge universiteter fra 2012 til 2015 (fra 20,8 % til 42,9 % for Aarhus Universitet og fra 15 % til 37,9 % for Københavns Universitet). Herfra faldt den frem til 2017, hvorefter den har svinget omkring 20 %. I 2022, som er den nyeste opgørelse, lå frafaldet på 24,1 % for Aarhus Universitet og 22,6 % for Københavns Universitet. De store stigninger fra 2012 til 2015 falder sammen med, at fremdriftsreformen blev indfaset i 2014.⁸ Se afsnit 5.1.3 for mere om fremdriftsreformen. Fra 2016-2020 har Aarhus Universitet haft en lavere frafaldsprocent end Københavns Universitet, men denne forskel er udlignet nu, da frafaldsprocenten på Aarhus Universitet er steget.

Figur 5: Frafald på første studieår i procent



Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

⁷ Definition: Med procent frafaldne studerende beregnes andelen af en årlig tilgang af studerende, der holder op på uddannelsen inden for første år efter studiestart. Årstallet angiver tilgangsåret, altså året, hvor den studerende blev optaget på uddannelsen. Ved tilgang forstås antal personer, som er startet på institutionen/uddannelsen i perioden 1. oktober året før til 30. september i året. Således måles frafaldet i fx 2018 for personer, der er tilgået uddannelsen i 2018 (1. oktober 2017 - 30. september 2018). Personer, som efter frafald på en uddannelse, påbegynder en anden uddannelse inden for perioden, tæller med i frafaldsprocenten. Personer, der falder fra en uddannelse og påbegynder samme uddannelse på samme eller anden institution inden for de første 13 måneder, tæller ikke med i frafaldsprocenten. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-fracfald.pdf> samt mailkorrespondance med Uddannelses- og Forskningsministeriet.

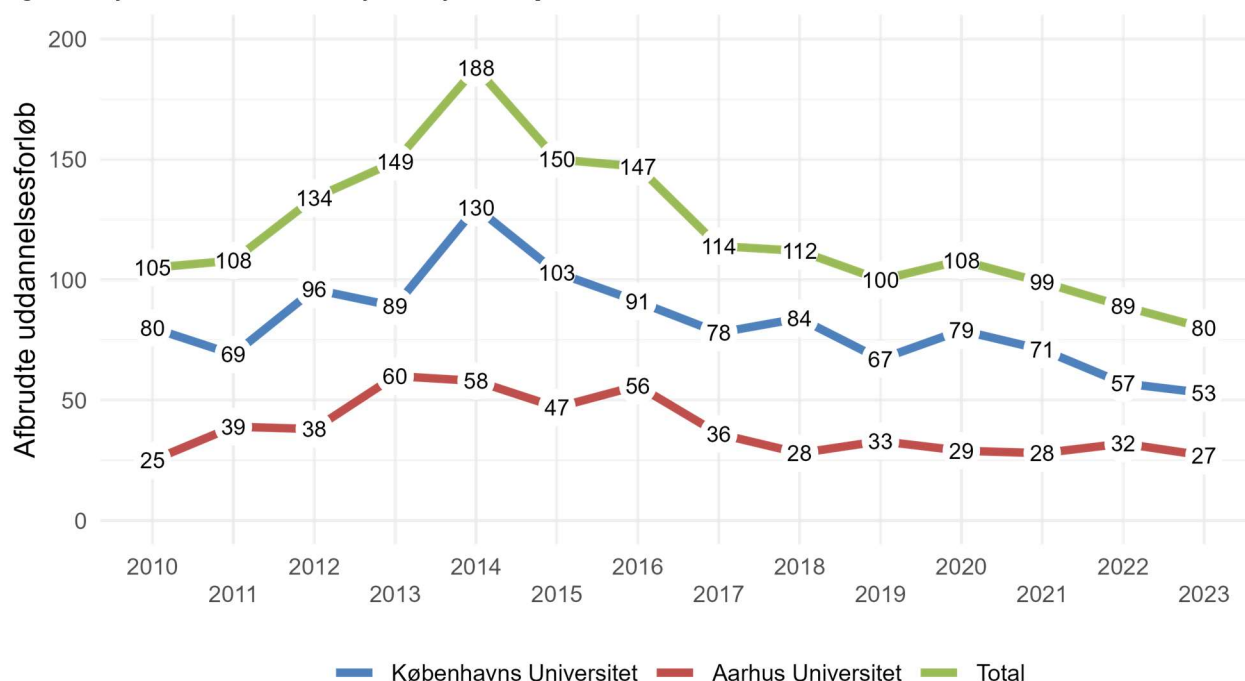
⁸ Kilde: <https://jyllands-posten.dk/indland/ECE10969440/fakta-fremdriftsreform-skal-faa-studerende-hurtigere-igennem/>

5.1.5 Afbrudte uddannelsesforløb på bacheloruddannelserne

Antallet af afbrudte uddannelsesforløb dækker, hvor mange studerende der stoppede deres uddannelse i et givent år, og forholder sig således til kalenderåret og ikke – som den forrige statistik – til det år, hvor den studerende påbegyndte sin uddannelse.⁹ Opgørelsen over antallet af afbrudte uddannelsesforløb giver derfor indsigt i, hvordan frafaldet udvikler sig gennem hele bacheloruddannelsen og ikke blot det første studieår.

Vi kan se en stigning for den periode, hvor fremdriftsreformen blev indført, men efter 2014 ser vi et næsten kontinuerligt fald i antal afbrudte uddannelsesforløb.¹⁰ I 2023 var der det hidtil laveste antal afbrudte studieforløb. I alt 80 afbrød deres uddannelse, hvilket er 9 færre end 2022, som indtil da var året med færrest afbrydelser.

Figur 6: Afbrudte uddannelsesforløb fordelt på universiteterne



Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

⁹ Definition: Antal personer, der har afbrudt deres uddannelsesforløb. Personer, der afbryder en uddannelse og inden for de næste 13 måneder påbegynder samme uddannelse, anses ikke for afbrudte. Det er irrelevant, om de efterfølgende beslutter sig for at skifte til en anden uddannelse eller om de helt stopper i uddannelsessystemet. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf> samt mailkorrespondance med Uddannelses- og Forskningsministeriet.

¹⁰ Se afsnit 4.1.3 – Bestanden på bacheloruddannelserne for mere om fremdriftsreformen.

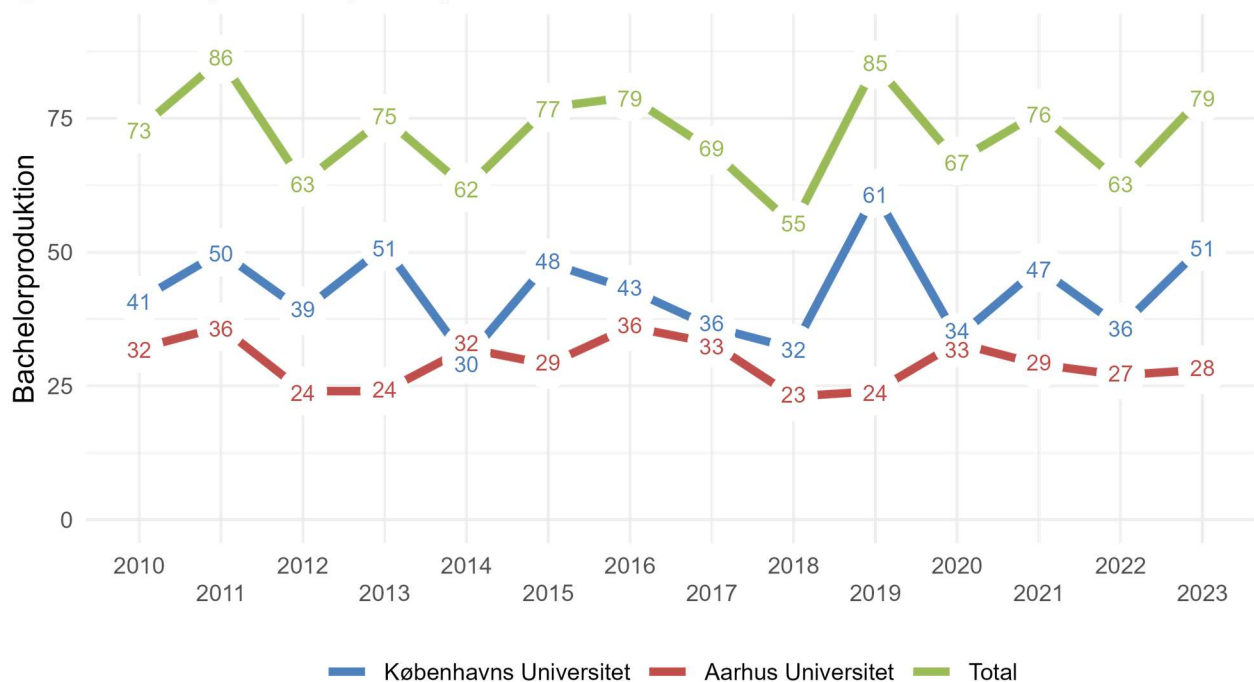
5.1.6 Bachelorproduktionen

Figur 7 viser hvor mange studerende, der har afsluttet deres bachelor, fordelt over tid.¹¹ Over de sidste 14 år har der været flere udsving i bachelorproduktionen, men overordnet set ligger den for perioden omkring 72 bachelorer. I 2023 blev der sammenlagt færdiguddannet 79 bachelorer. 51 på Københavns Universitet og 28 på Aarhus Universitet.

Københavns Universitet producerer lidt flere bachelorer i teologi end Aarhus Universitet. Dette kan forklares med, at Københavns Universitet har flere studerende end Aarhus Universitet.

Københavns Universitets produktion af bachelorer var usædvanlig høj i 2019. Ifølge Københavns Universitet er dette sandsynligvis et udtryk for, at de op til 2019 så en tendens til, at et antal studerende udsatte deres studieafslutning.

Figur 7: Bachelorproduktion fordelt på universiteterne



Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

¹¹ Definition: Antal personer, som fuldfører bacheloruddannelsen. Tidspunkt for uddannelsesaktivitet opgjort på tværsnitsår, hvor fx 2010 dækker over perioden 1/10-2009 – 30/9-2010. Kilde: <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation/bachelor-og-lange-videregaende-uddannelser/indhold>

5.2 Kandidatuddannelserne

5.2.1 Dimensionering af kandidatuddannelserne

Dimensionering er en mekanisme, som Uddannelses- og Forskningsministeriet anvender til at sikre at uddannelser med systematisk overledighed ikke optager flere studerende, end der er arbejdspladser til.¹² Systematisk overledighed defineres således: Hvis studerende fra en uddannelse har mere end to procentpoints højere ledighed i mindst syv ud af ti år end ledigheden blandt samtlige studerende med en videregående uddannelse, bliver denne uddannelse udtaget til dimensionering. En videregående uddannelse udtaget til dimensionering får sat begrænsning på, hvor mange studerende de kan optage. For teologis vedkommende har uddannelsen årligt mere end to procentpoints højere ledighed sammenlignet med samtlige videregående uddannelser (se Figur 13). Den interesserede læser kan se afsnit 12.1 for mere om dimensioneringen.

De teologiske kandidatuddannelser er som udgangspunkt dimensioneret således, at Aarhus Universitet kan optage 19 kandidater årligt fra 2023 til 2026, og Københavns Universitet kan optage 36 kandidater årligt i samme periode.¹³ For mere om dimensioneringen se afsnit 12.1.

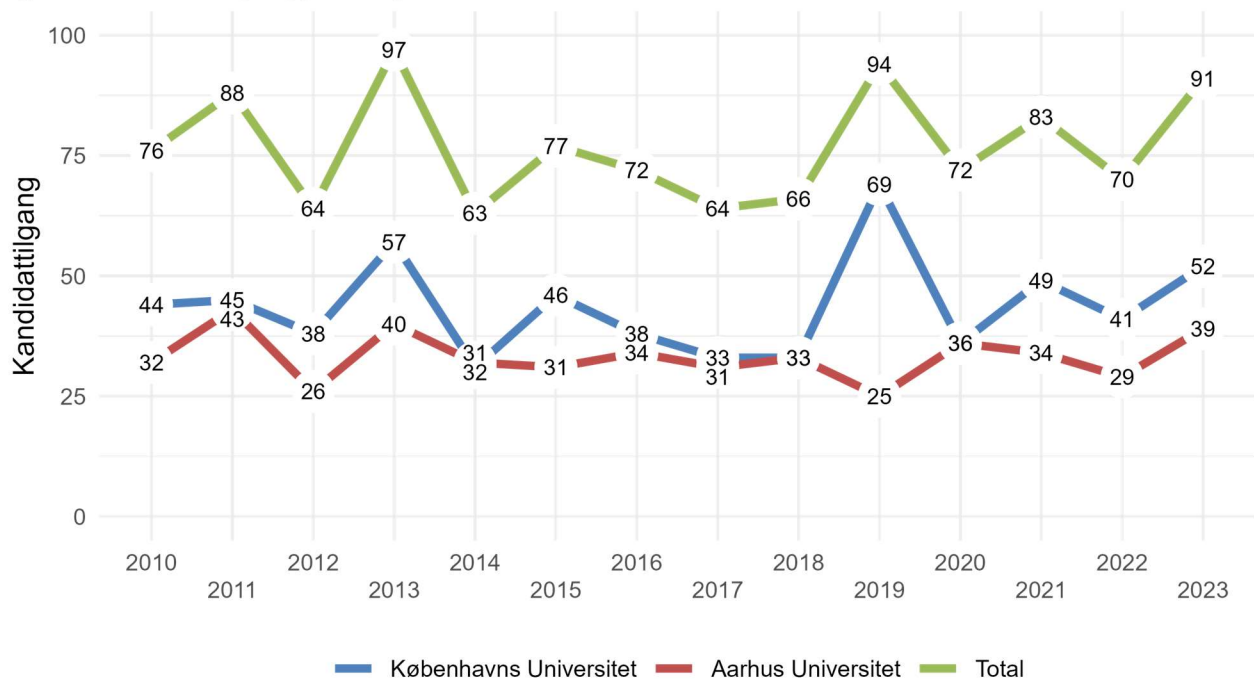
¹² Kilde: <https://ufm.dk/uddannelse/institutioner-og-drift/styring-af-uddannelsesudbud/dimensionering>

¹³ Kilde: <https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/dimensionering/dimensionering-2014>

5.2.2 Tilgangen til kandidatuddannelserne

Figur 8 viser, hvor mange der er startet på en teologisk kandidatuddannelse fordelt over tid. Tilgangen til kandidatuddannelserne måles på samme måde som tilgangen til bacheloruddannelserne.¹⁴ Siden 2015 har tilgangen været svagt opadgående. Der har dog været år med større udsving, fx i 2019 hvor Københavns Universitet oplevede et særligt stort optag, hvilket sandsynligvis skyldes, at der var en stor bachelorproduktion på universitetet samme år. I 2023 var der en samlet tilgang til de teologiske kandidatuddannelser på 91 studerende, hvilket ligeledes gør det til et af årene med højest tilgang.

Figur 8: Kandidattilgang fordelt på universiteterne



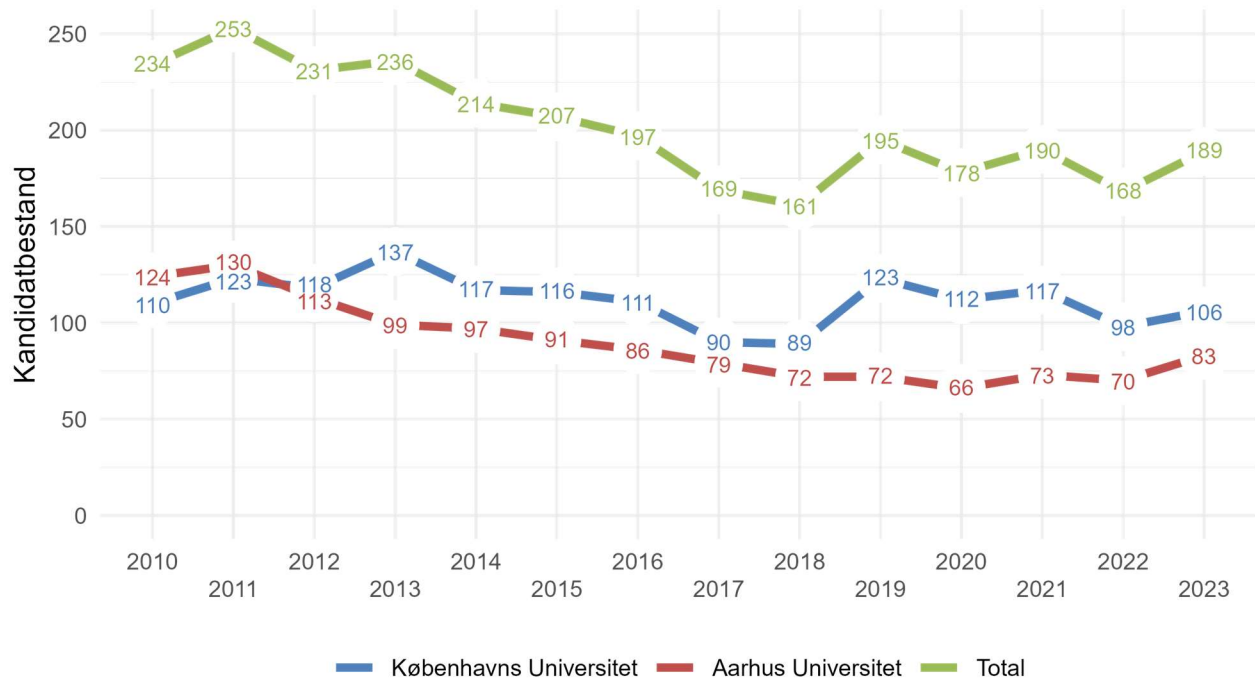
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

¹⁴ Definition: Antal personer, som påbegynder uddannelsen. Tidspunkt for uddannelsesaktivitet opgjort på tværsnitsår, hvor fx 2010 dækker over perioden 1/10-2009 – 30/9-2010. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf>

5.2.3 Bestanden på kandidatuddannelserne

Figur 9 viser hvor mange studerende, der er indskrevet på en teologisk kandidatuddannelse per 30. september i et givent år.¹⁵ Kurven følger nogenlunde det samme mønster som bestanden på bacheloruddannelserne. Der var et fald fra 2013 til 2018, hvorefter vi så en stigning og herefter en stabilisering af bestanden. Det er meget muligt, at det også her er fremdriftsreformen, som er årsagen til, at flere enten er faldet fra eller har gennemført deres uddannelse.¹⁶ I 2023 var der samlet 189 teologiske kandidatstuderende indskrevet.

Figur 9: Bestand fordelt på universiteterne



Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

¹⁵ Definition: Antal personer, der er i gang med uddannelsen per 30. september. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf>

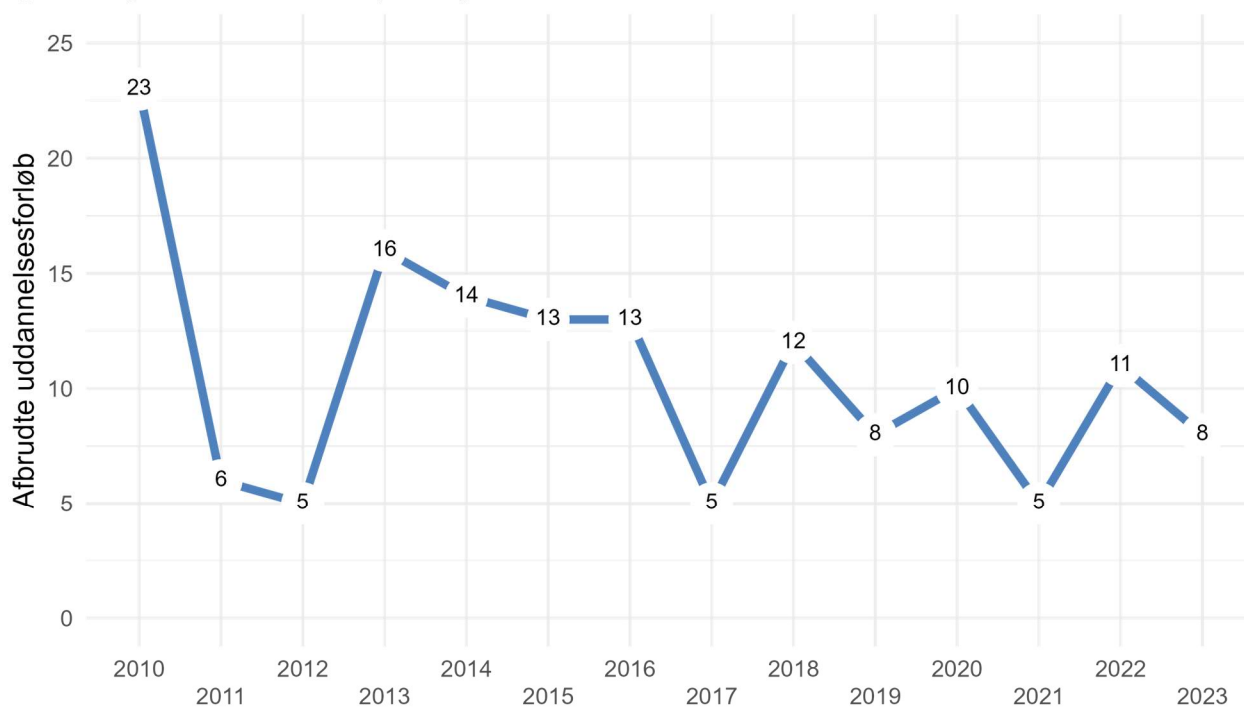
¹⁶ Se afsnit 5.1.3 – Bestanden på bacheloruddannelserne for mere om fremdriftsreformen.

5.2.4 Afbrudte uddannelsesforløb på kandidatuddannelserne

Frafaldsprocenten på de teologiske kandidatuddannelser er så lille, at Uddannelses- og Forskningsministeriet ikke opgør denne statistik. Af samme årsag har vi kun tal for det samlede antal afbrudte uddannelsesforløb for teologi, og ikke for afbrudte uddannelsesforløb fordelt på universiteter.¹⁷

I 2023 var der sammenlagt 189 studerende indskrevet på en teologisk kandidatuddannelse og 8 afbrudte uddannelsesforløb. Gennemsnitligt har der været 10,6 afbrudte uddannelsesforløb årligt fra 2010 til 2023.

Figur 10: Afbrudte uddannelsesforløb på kandidatuddannelserne



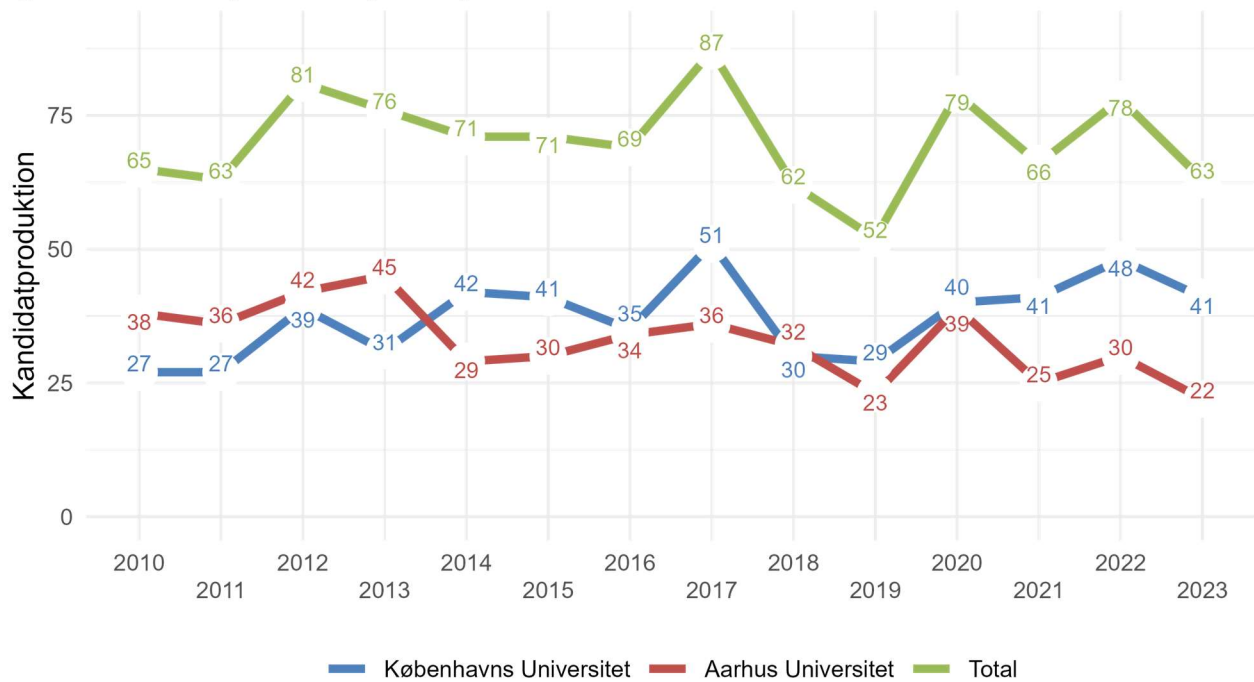
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

¹⁷ Antal personer, der har afbrudt uddannelsen. Personer, der afbryder en uddannelse og inden for de næste 13 måneder påbegynder samme uddannelse, anses ikke for afbrudte. Det er uklart, om de efterfølgende besluttede sig for at skifte til en anden uddannelse, eller om de helt stoppede i uddannelsessystemet. Kilde: <https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-tal-om-de-studerende.pdf> samt mailkorrespondance med Uddannelses- og Forskningsministeriet.

5.2.5 Kandidatproduktionen

Figur 11 viser, hvor mange der har afsluttet deres kandidatuddannelse fra 2010 til 2023.¹⁸ Siden 2010 er der gennemsnitligt produceret 70 kandidater om året. Der er dog år, som afviger fra dette mønster. I 2017 gennemførte 87 kandidater deres uddannelse, hvilket er det højeste antal i tidsserien, og i 2019 afsluttede 52 deres kandidatuddannelse, hvilket er det laveste antal i tidsserien. I 2023 blev der produceret 63 kandidater.

Figur 11: Kandidatproduktion fordelt på universiteterne



Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

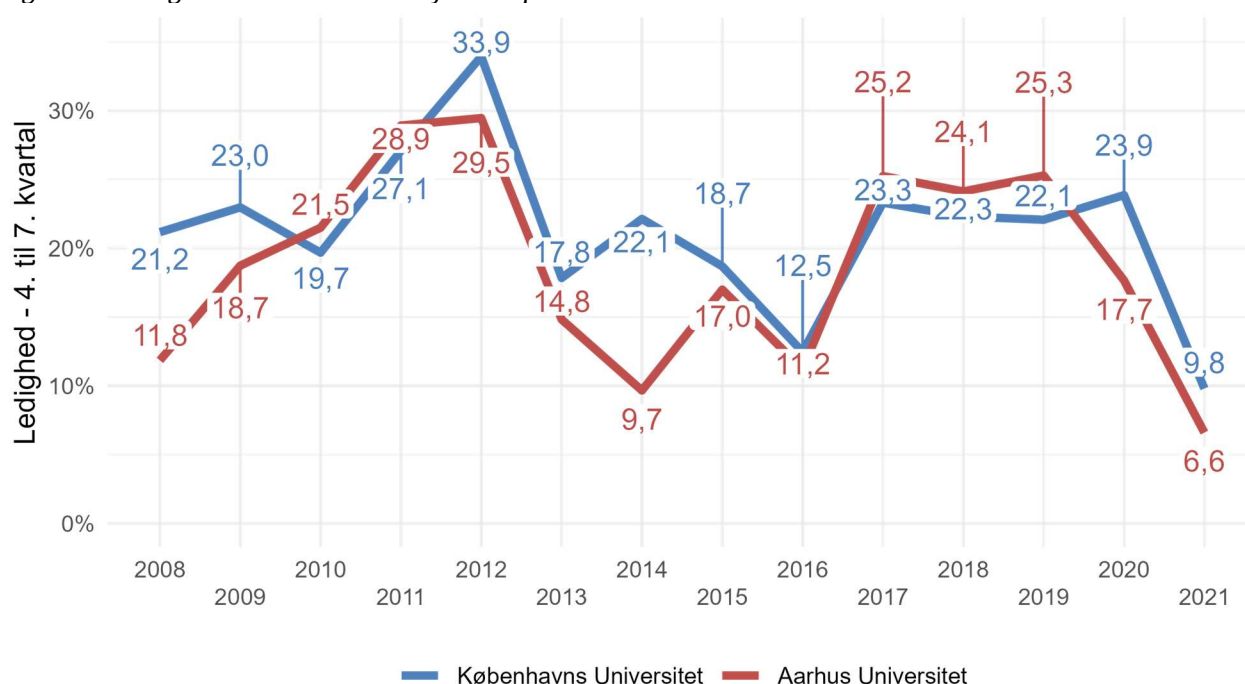
¹⁸ Definition: Personer, der fuldfører en uddannelse i perioden mellem 1. oktober og 30. september året efter. Kilde: <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation/bachelor-og-lange-videregaaende-uddannelser/indhold>

5.2.6 Kandidaternes ledighed 4. til 7. kvartal

Figur 12 viser teologernes ledighed for 4. til 7. kvartal efter afsluttet uddannelse. Ledigheden beregnes ved brug af Danmarks Statistiks begreb om bruttoledighed. Lidt forsimplet beregnes bruttoledighed ved at holde antallet af timer, disse teologer har været arbejdsløse op imod, hvor mange mulige arbejdstimer hele gruppen af teologiske kandidater har haft i samme periode.¹⁹

Figur 12 viser ledigheden for nyligt færdiguddannede teologer fra henholdsvis Aarhus og Københavns universiteter. Her ser vi, at der kun er små forskelle mellem de studerende fra de to universiteter. Med undtagelse af årene 2008, 2014 og 2020 er ledigheden nogenlunde den samme uanset, hvor de studerende er uddannet. Det ses, at ledigheden for teologer, der blev færdige i 2021, er markant lavere end for teologer, der blev færdige de foregående år. Som det ses i næste figur, kan dette sandsynligvis ikke alene tilskrives den høje beskæftigelse i Danmark i denne periode.

Figur 12: Ledighed - 4. til 7. kvartal fordelt på institutioner



Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

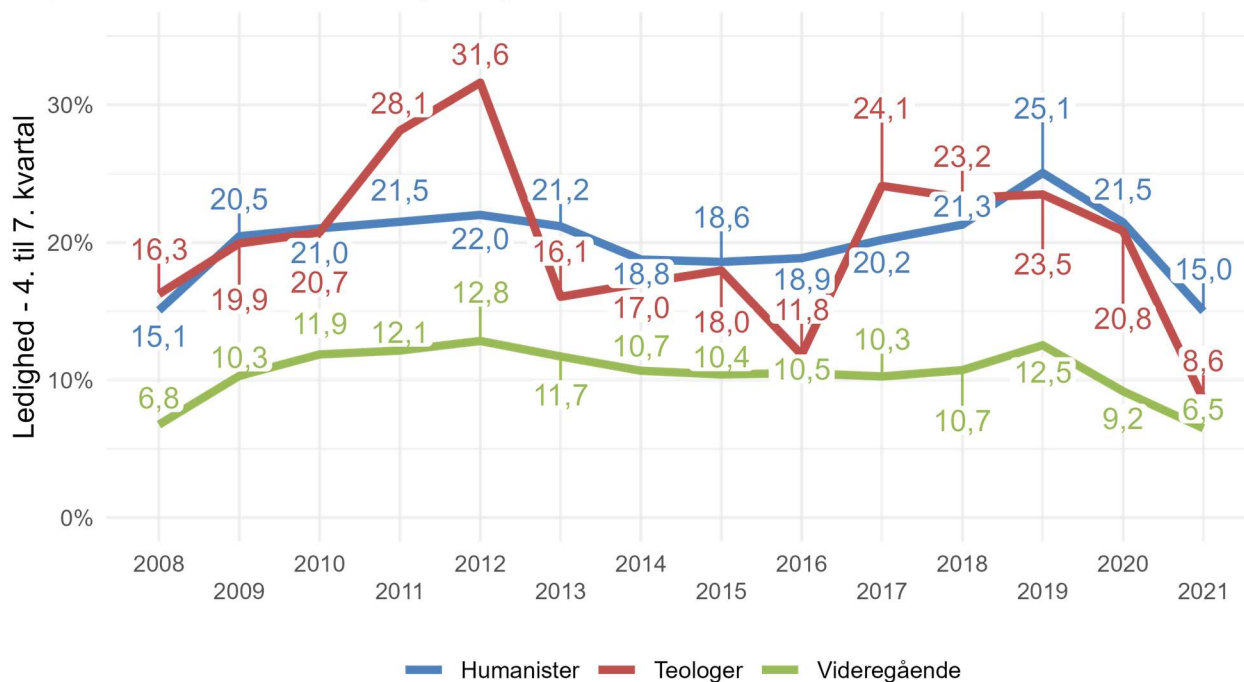
Figur 13 sammenligner ledigheden for teologiske kandidater, humanistiske kandidater og samtlige personer med en videregående uddannelse. Denne figur viser, at teologernes ledighed overordnet svinger omkring det samme leje som humanisternes ledighed, men med enkelte år, som skiller sig markant ud. Dette er fx 2011 og 2012, hvor ledigheden lå markant højere, og 2016, hvor den lå

¹⁹ Statistikken baserer sig på bruttoledigheden for en uddannelsesgruppe i 4. til 7. kvartal efter endt uddannelse. Bruttoledigheden tager udgangspunkt i den enkelte persons opfyldelse af tre nødvendige betingelser. Den enkelte dimittend skal nemlig for at være ledig opfylde følgende: a) være uden arbejde b) stå til rådighed for arbejdsmarkedet c) være aktivt arbejdssøgende. Bruttoledighedsbegrebet omfatter ud over de nettoledige også personer i aktivering, som modtager dagpenge, kontant-, starthjælp eller løntilskud. Følgende er et eksempel på, hvordan statistikken udregnes. Hvis en gruppe på 100 nyuddannede – alle med ønske om halvtidsjob, og alle opfylder betingelserne for at indgå i statistikken som bruttoledige, kan den underopdeles i 50 nyuddannede, der har opnået den ønskede halvtidsbeskæftigelse, medens de øvrige 50 nyuddannede alle er uden beskæftigelse – og at dette er gældende gennem hele opgørelsesperioden, vil denne gruppe på 100 nyuddannede i ministeriets tabeller optræde med en ledigheds-grad på 25 procent. Kilde:

<https://datavarehus.ufm.dk/pdf-dokumentation/dokumentation-om-ledighed.pdf>

markant lavere. 2021 var ligeledes et år, hvor teologernes ledighed lå markant lavere end de øvrige humanisters. Her var teologernes ledighedsprocent 8,6, imens den var 15 for de øvrige humanisters. Både humanisternes og teologernes ledighed er dog alle år højere end gennemsnittet for alle videregående uddannelser. Uddannelses- og Forskningsministeriet bruger forskellen mellem samtlige videregående uddannelser og den enkelte uddannelse, når de udtager kandidatuddannelser til dimensionering. For mere herom, se afsnit 5.2.1.

Figur 13: Ledighed - 4. til 7. kvartal, sammenligning af ledighed for alle videregående uddannelser overfor humanistiske kandidater og teologer



Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

6. §1a uddannelsesforløbet

Fra 2021 har det været muligt for personer med en kandidatuddannelse at tage et supplerende uddannelsesforløb og herefter blive optaget på Pastorseminariet via §1a-ordningen.²⁰ I dette kapitel gennemgår vi statistikkerne for denne ordning.

Kort opsummering af kapitlet:

- Kun få ansøgere får afslag på deres ansøgning til §1a-ordningen.
- Størstedelen af de studerende på tompladsordningerne under teologi gennemfører deres fag. Universiteternes tompladsordninger er de ordninger, som personer, der går §1a-vejen, benytter sig af.

6.1 Ansøgninger og uddannelsesplaner

Første trin i uddannelsesforløbet under §1a-ordningen er at ansøge Kirkeministeriet om en individuel vurdering og en uddannelsesplan. Tabel 1 viser, hvor mange ansøgninger, der har været i alt, og hvor mange af disse, der har fået henholdsvis en uddannelsesplan eller et afslag på deres ansøgning. En ansøger kan få afslag under denne ordning, hvis vedkommende fx ikke har gennemført en kandidatuddannelse.²¹

Tabel 1: Antal ansøgninger, afslag og uddannelsesplaner

År	Ansøgninger	Afslag	Uddannelsesplaner
2021	261	11	250
2022	124	5	119
2023	158	5	153
2024	141	4	137

Kilde: Kirkeministeriet

²⁰ Kirkeministeriet skriver følgende om uddannelsen: "Den supplerende adgangsvej kræver, at man gennemfører et individuelt sammensat efteruddannelsesforløb bestående af teologiske kernefag, der udbydes på Aarhus og Københavns Universitet. Efteruddannelsesforløbet består af enkeltfag, som tilsammen omfatter 150 ECTS-point, svarende til 2 ½ års fuldtidsstudier. Fagene sammensættes af et rådgivende udvalg efter ansøgning til Kirkeministeriet, og man skal selv søge optagelse på universiteternes enkeltfagsudbud". Kilde: Kirkeministeriet <https://www.km.dk/praestemangel>.

²¹ Personer uden en kandidatuddannelse kan i stedet søge om at få adgang til at søge præsteembede gennem §2 <https://www.km.dk/praestemangel>.

6.2 Optagelse og tompladser på universiteterne

På baggrund af uddannelsesplanen fra Kirkeministeriet skal ansøgere selv søge de fag på universiteternes tompladsordninger, som de skal bruge for at gennemføre deres uddannelsesplaner. Tompladser er pladser på fag, som ikke er fyldt af studerende, som er optaget på normal vis. Der er derfor et begrænset antal tompladser til rådighed. Tabellerne viser, at hovedparten af de tilmeldte består deres eksamener. Dog har Københavns Universitet denne gang ikke haft ressourcer til at fremskaffe oplysninger om eksamensresultater, så her har vi kun oplysninger om tilmeldinger.

Her vil vi gøre opmærksom på, at Københavns Universitet opgør tallene for §1a-studerende alene. Aarhus Universitet følger ikke specifikt de studerende på deres §1a-forløb, men optæller, hvordan det går med tompladsordningerne generelt. Denne optælling inkluderer derfor flere end blot studerende på §1a-forløb, men er det nærmeste, vi kommer på statistikker, som følger §1a-studerende på Aarhus Universitet igennem deres uddannelsesforløb.

6.2.1 Tompladser på Aarhus Universitet

Tabel 2: Tompladser på Aarhus Universitet efterår 2023

Fag	Tilmeldinger	Bestået	Ikke bestået	Tilmeldt reeksamen
Social innovation	1	1	0	0
Græsk 1	15	14	1	0
Græsk 3	5	4	1	1
Bibelkundskab	7	6	1	1
Etik og religionsfilosofi 1: Værklæsning	2	1	1	0
Kirkehistorie 1: Oldkirken og middelalderen	10	8	2	2
Ny Testamente 2: Paulus og den nytestamentlige brevlitteratur	22	19	3	3
Dogmatik 1: Dogmatiske hovedlinjer og problemstillinger	29	23	6	7
Etik og religionsfilosofi 2: Indføring	3	1	2	2
Studiestartsprøve – Teologi	1	1	0	0
Specialeforberedende forløb	1	1	0	0
Aktuelt emnefag: Hjemme og undervejs: Historiske, etiske og religionsfilosofiske perspektiver på rejser og gæstfrihed	3	1	2	2
Centralt emnefag: Kristenforfølgelse og martyrium i Romerriget	2	1	1	2

Fag	Tilmeldinger	Bestået	Ikke bestået	Tilmeldt reeksamen
Praktisk teologi: Guds ord i kvindemund: Køn, kirke og Grundtvig	6	5	1	0
Ny Testamente: Eksil og Genoprettelse (af landet/folket)	2	2	0	0

Kilde: Aarhus Universitet

Tabel 3: Tompladser på Aarhus Universitet forår 2024

Fag	Tilmeldinger	Bestået	Ikke bestået	Tilmeldt reeksamen
Græsk 2	13	-	-	-
Kirkehistorie 2: 1500 til i dag	4	-	-	-
Ny Testamente 1: De synoptiske evangelier	5	-	-	-
Dogmatik 2: Dogmatiske hovedlinjer og problemstillinger	20	-	-	-
Praktisk teologi: Indføring	13	-	-	-
Etik og religionsfilosofi: Bønnens teologi og fænomenologi – en økumenisk og interreligiøs tilgang	6	-	-	-
Kirkehistorie: Til forsvar for kristendommen: Tidlig kristen apologetik	1	-	-	-
Etik og religionsfilosofi: Det sekulæres problemer	3	-	-	-

Kilde: Aarhus Universitet

6.2.2 Tompladser på Københavns Universitet

Tabel 4: Tompladser på Københavns Universitet efterår 2023

Fag	Tilmeldinger
Græsk 1	5
Bibelkundskab	13
Etik og Religionsfilosofi 2	11

Fag	Tilmeldinger
Kirke- og Teologihistorie 3	6
Dogmatik med Økumenisk Teologi 1	13
Det Nye Testaments Eksegese 1	9
Det Nye Testaments Eksegese 3	15
Praktisk Teologi	5
Valgfag i Det Gamle Testamente	44
Øvrige individuelle kurser	1

Kilde: Københavns Universitet

Tabel 5: Tompladser på Københavns Universitet forår 2024

Fag	Tilmeldinger
Græsk 2	4
Etik og Religionsfilosofi 1	14
Kirke- og Teologihistorie 1	10
Dogmatik med Økumenisk Teologi 2	11
Det Nye Testaments Eksegese 2	8
Praktisk Teologi	11
Græsk 2	4
Etik og Religionsfilosofi 1	14
Kirke- og Teologihistorie 1	10
Dogmatik med Økumenisk Teologi 2	11
Det Nye Testaments Eksegese 2	8
Praktisk Teologi	11

Kilde: København Universitet

7. Pastoralseminarieuddannelsen

For at få adgang til at søge embede som præst i folkekirken skal man have en attest fra Pastoralseminariet som tilkendegiver, at man kan søge embede som præst i folkekirken. I 2024 findes der fem måder, hvorpå man kan blive optaget på Pastoralseminariet:

- Den traditionelle vej, hvor man optages på baggrund af en teologisk kandidatuddannelse.
- §2-ordningen, hvor man, efter aftale og samarbejde med en biskop, kan blive optaget.
- §1a-ordningen, hvor en anden kandidatgrad end teologi suppleres med et individuelt tilrettelagt uddannelsesforløb.
- Derudover er det sædvane, at en person uden nogen af de foregående forudsætninger kan optages, hvis de bliver kaldet af en valgmenighed som præst – efter aftale med den biskop, der har tilsynet.
- Endelig kan personer med en teologisk kandidatuddannelse fra et andet nordisk land blive pålagt at tage kurser på Pastoralseminariet, før de kan arbejde som præst i den danske folkekirke.²²

Pastoralseminariet under Folkekirken Uddannelses- og Videnscenter uddanner de kommende præster i Aarhus og København. Uddannelsesforløbet er seks måneder langt og er SU-berettiget. Det er sjældent, at studerende ikke gennemfører uddannelsesforløbet, når de først er startet, hvorfor vi kun opgør antallet af attererede, dvs. studerende som har gennemført pastoralseminarieuddannelsen og opnået attest på, at de kan søge embede i folkekirken.

Kort opsummering af kapitlet:

- Fra 2018 til 2023 blev der gennemsnitligt attereret 70 personer om året fra Pastoralseminariet.
- Pastoralseminariets produktion af attererede var lavere mellem 2010 og 2022 end mellem 1995 og 2009.
- 84 % af de attererede i efteråret 2023 havde en teologisk kandidatuddannelse som baggrund.
- De fleste attererede teologer søger ind på Pastoralseminariet maksimalt ét år efter, de har afsluttet deres uddannelse.
- Siden 2014 har kønsfordelingen på Pastoralseminariet været nogenlunde lige.
- Overordnet set er gennemsnitsalderen for de attererede fra Pastoralseminariet blevet højere.

²² Kilde: <https://www.km.dk/praestemangel>

7.1 Attesterede fra Pastorseminariet fordelt på baggrund og uddannelsessted

Tabel 6 og Tabel 7 viser, hvilke uddannelsesbaggrunde de attesterede fra Pastorseminariet blev optaget efter i 2021 og 2022.²³ Det er overvejende teologer, som bliver optaget, men personer med andre baggrunde bliver også optaget. Pastorseminariet oplyser, at der startede ualmindeligt mange via §2-ordningen i 2021.

Tabel 6: Gennemsnit for attesterede fra Pastorseminariet fordelt på optagelsesordninger 2021-2022

Optagelse	Aarhus		København	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Cand.theol.	26	76	42	92
§2	7	21	3	7
§1a	0.5	1	0	0
Andet	0.5	1	0.5	1

Kilde: FUV

Note: Se indledningen til dette kapitel for en gennemgang af, hvad Andet dækker.

²³ 2021 var det første år, at data til denne statistik blev indsamlet, og det var derfor ikke muligt at indsamle information om alle de attesterede fra Pastorseminariet. Der er derfor en lille afvigelse fra totalen i Tabel 6, og Figur 15 som viser produktionen af attesterede.

Tabel 7 viser, at denne fordeling ikke er markant anderledes i efteråret 2023.²⁴ Hovedparten af de studerende er fortsat uddannede kandidater i teologi.

Tabel 7: Attesterede fra Pastorseminariet fordelt på optagelsesordninger, efterår 2023

Optagelse	Aarhus		København	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Cand.theol.	17	77 %	21	84 %
§2	2	9 %	2	8 %
§1a	3	14 %	2	8 %
Andet	0	0 %	0	0 %

Kilde: FUV

Note: Se indledningen til dette kapitel for en gennemgang af, hvad Andet dækker.

²⁴ Bemærk, at der mangler oplysninger om de studerende fra foråret 2023. Der var 19 studerende på Pastorseminariet i København i foråret 2023, men her har det ikke været muligt at få oplysninger om optagelsesbaggrunden, herunder uddannelsesår. Der er dog oplysninger om antal studerende, inkl. køns- og aldersfordeling.

7.2 Periode mellem afsluttet teologisk kandidatuddannelse og optag på Pastoralseminariet

Tabel 8 viser, hvor lang tid teologerne, som søgte ind på Pastoralseminariet i efteråret 2023, ventede med at søge ind på Pastoralseminariet efter afsluttet kandidatuddannelse. Tallene viser, at det er ganske få, som ikke søger optagelse på Pastoralseminariet umiddelbart efter endt uddannelse. I efteråret 2023 var det 84 %, som søgte ind på Pastoralseminariet i løbet af det første år efter endt uddannelse. 8 % søgte ind mellem ét til to år efter endt uddannelse, og kun en enkelt havde ventet mere end fem år med at søge ind.

Tabel 8: Periode fra afsluttet kandidatuddannelse til optagelse på Pastoralseminariet i efteråret 2023

Tid til optagelse	Antal	Pct.
< 1 år	32	84 %
1-2 år	3	8 %
3-5 år	2	5 %
> 5 år	1	3 %

Kilde: FUV

Det er ikke væsentligt anderledes end de foregående år, hvor det gennemsnitligt var 85%, der søgte ind på Pastoralseminariet mindre end et år efter endt uddannelse.

Tabel 9: Gennemsnitlig periode fra afsluttet kandidatuddannelse til optagelse på Pastoralseminariet i 2021-2022

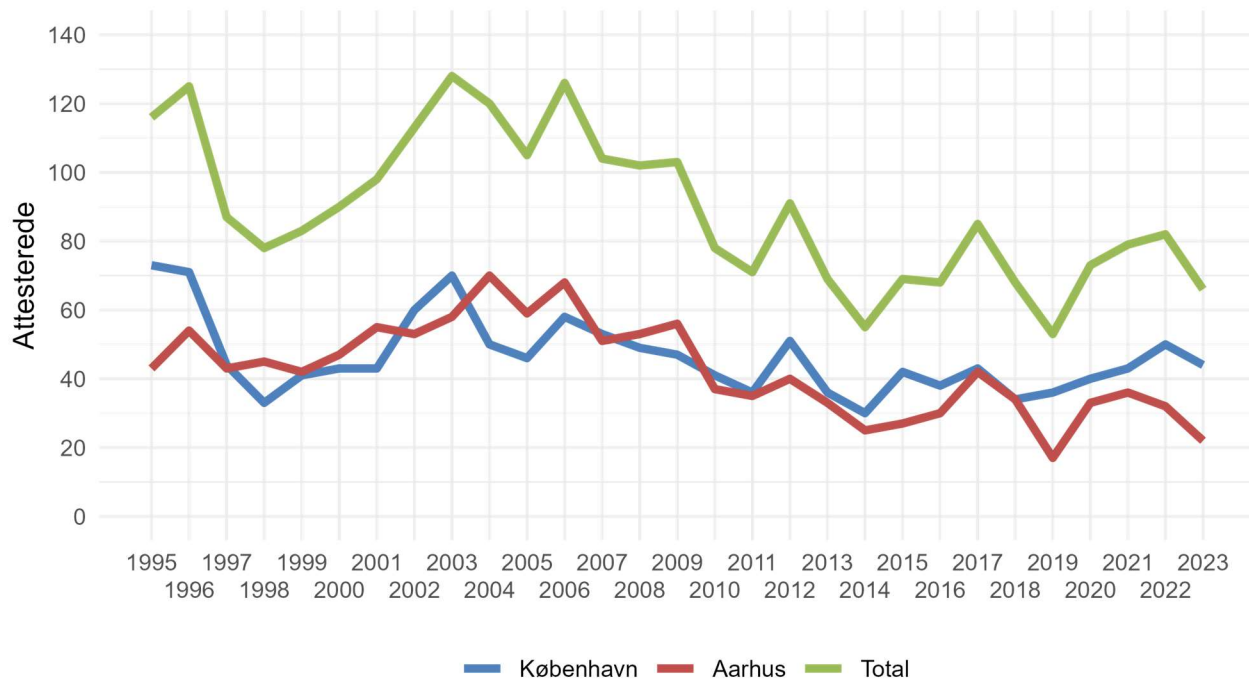
Tid til optagelse	Gennemsnitligt antal	Gennemsnitlig pct.
< 1 år	52	85 %
1-2 år	4	7 %
3-5 år	1	2 %
> 5 år	4	7 %

Kilde: FUV

7.3 Produktionen af attesterede fra Pastoralseminariet

Figur 14 viser produktionen af attesterede fra Pastoralseminariet i perioden 1995 til 2023.²⁵ De sidste ti år (2013-2023) har produktionen af attesterede ligget mellem 53 og 91 personer, hvilket er et fald fra de foregående år (1995-2009), hvor produktionen svingede mellem 78 og 128 attesterede.

Figur 14: Attesterede fra Pastoralseminariet i hele perioden 1995-2023

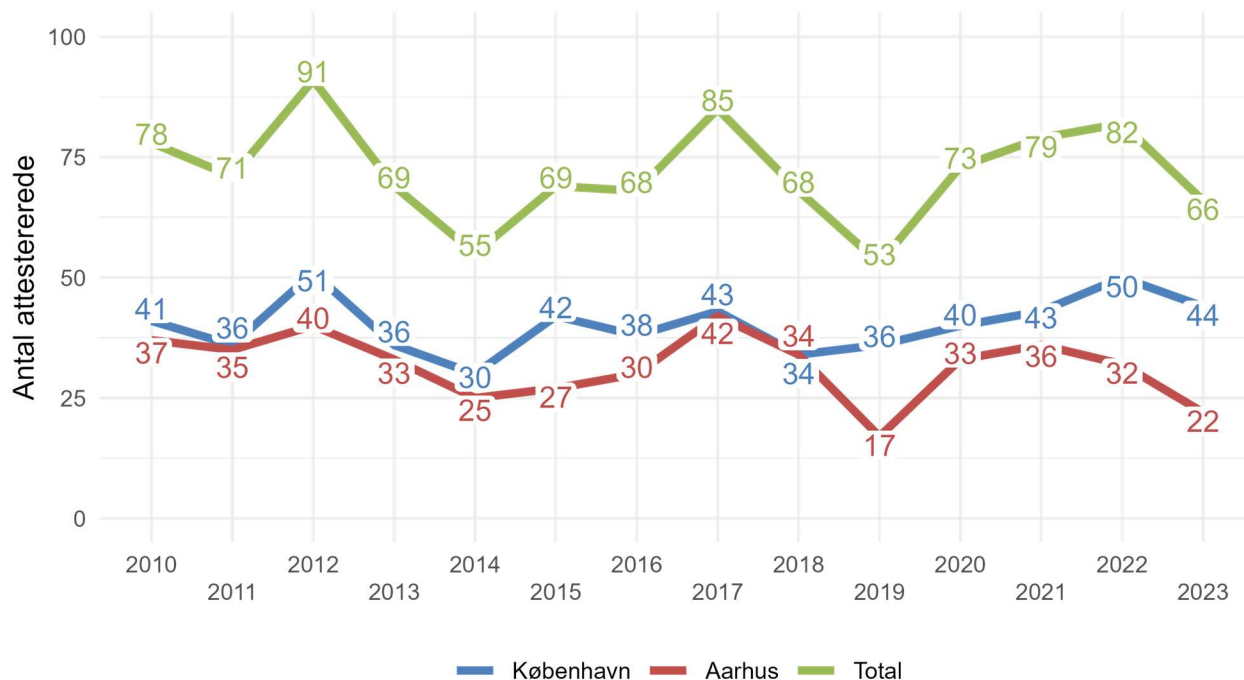


Kilde: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

²⁵ Antallet af attesterede på Pastoralseminariet er optalt på, hvor mange der er attesterede fra de to semestre på pastoralseminarieuddannelsen per år. Kilde: FUV

Figur 15 sætter fokus på antallet af atteresterede i perioden fra 2010 til 2023. Overordnet har antallet af atteresterede fra Pastoralseminariet svinget mellem 53 og 91 personer med et gennemsnit på 72. I 2019 oplevede pastoralseminarieuddannelsen i Aarhus et ukarakteristisk fald, hvor der kun var ansøgere nok til at danne ét hold og ikke de sædvanlige to årlige hold på pastoralseminarieuddannelsen i Aarhus.²⁶

Figur 15: Atteresterede fra Pastoralseminariet 2010-2023



Kilde: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

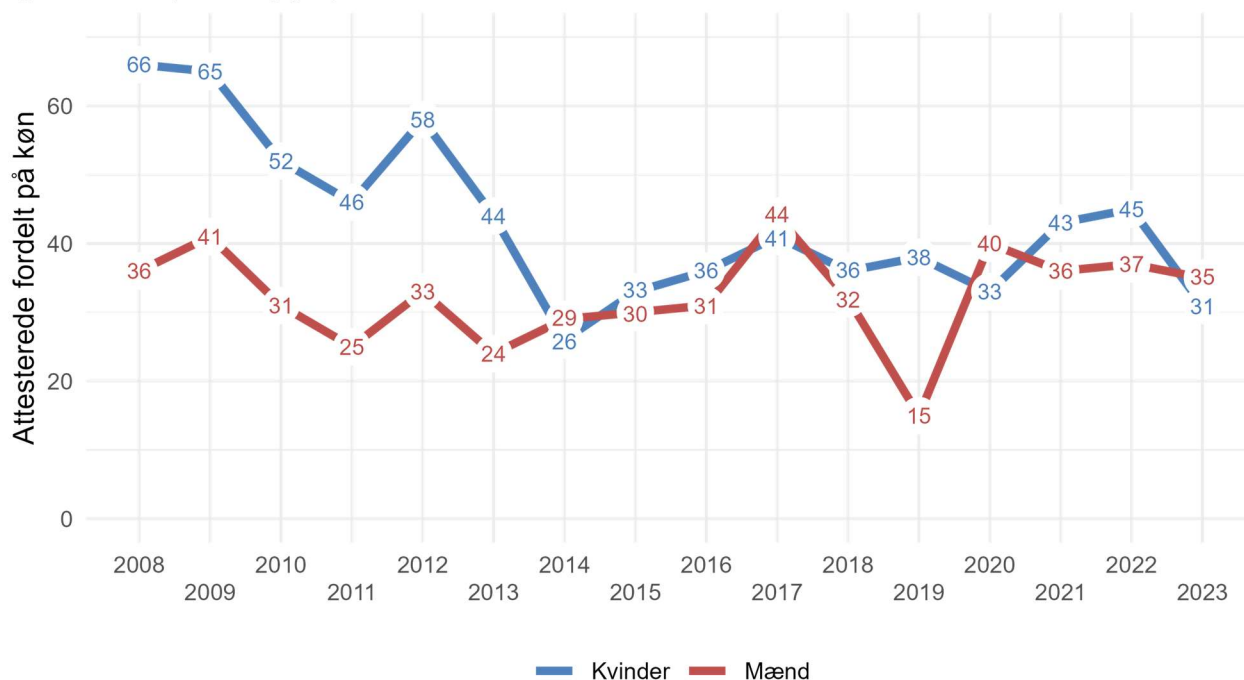
²⁶ Kilde: Samtale med medarbejdere på Pastoralseminariet.

7.4 Attesterede fra Pastorseminariet fordelt på køn

Fra 2008 til 2023 er kønsfordelingen blandt de attesterede fra Pastorseminariet med årene blevet mere lige. I årene fra 2008 til 2013 blev der i gennemsnit uddannet 55 kvinder og 32 mænd, med et samlet tal på 331 kvinder og 190 mænd.

I 2014 faldt antallet af kvindelige attesterede til det samme niveau som antallet af mandlige, og med undtagelse af 2019 har der siden været nogenlunde ligevægt mellem kønnene. Fra 2014 og frem er der i alt attesteret 362 kvinder og 325 mænd.

Figur 16: Kønsfordeling på pastorseminarieuddannelsen over tid

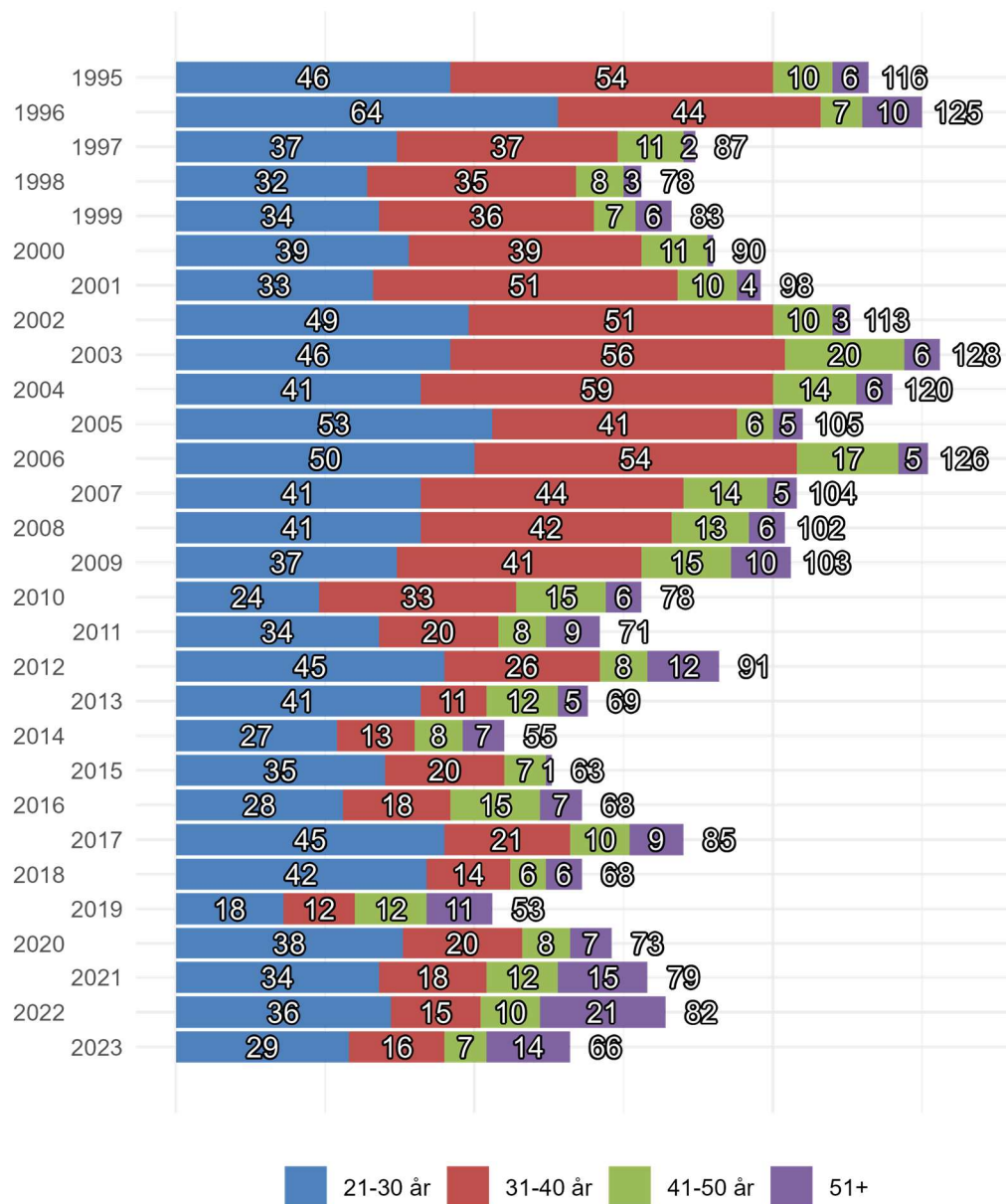


Kilde: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

7.5 Attesterede fra Pastorseminariet fordelt på alder

Figur 17 viser aldersfordelingen på pastorseminarieuddannelsen. Hver række repræsenterer ét år og består af fire aldersgrupper: 21 til 30-årige, 31 til 40-årige, 41 til 50-årige og de 51+-årige. Figuren viser, at der gennemsnitligt var 16,7 attesterede i alderen 41 år+ per årgang før 2010. Fra 2010 og frem til 2023 har der gennemsnitligt været 19. Antallet af studerende over 40 år er derfor stabilt, om end det er steget en anelse. Ser vi på de attesterede i alderen 21 til 40 år, er der sket en mærkbar reduktion af denne aldersgruppe. Før 2010 var der gennemsnitligt 88,5 attesterede i alderen op til 40 år, men fra 2010 og efter har der været 52,4 attesterede i gruppen. For bedre at kunne illustrere og gennemgå udviklingen har vi bearbejdet aldersgrupperne, så de fremgår i procent, se Figur 18.

Figur 17: Aldersfordeling på pastorseminarieuddannelsen over tid (antal attesterede)



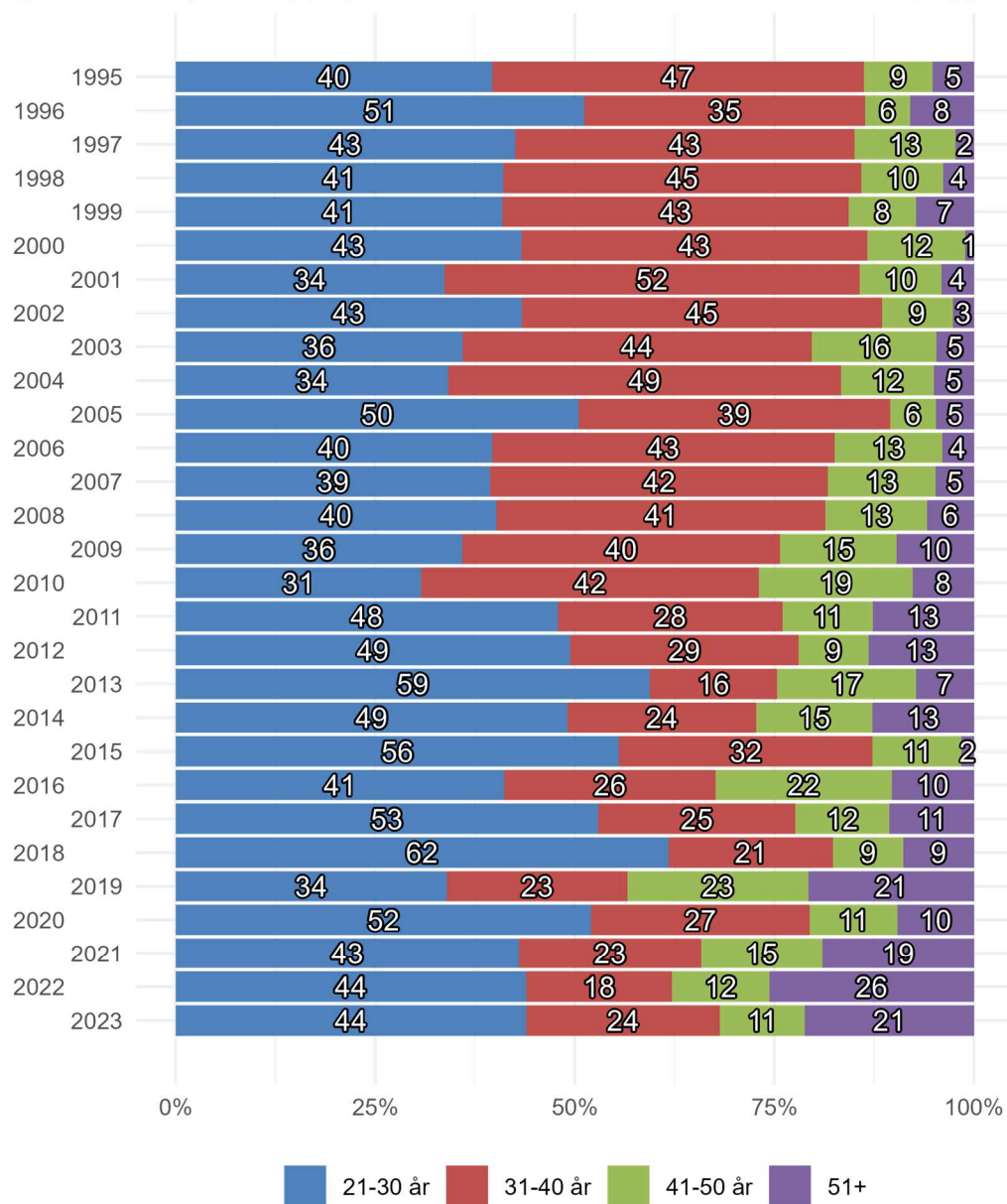
Kilde: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

Figur 18 viser aldersfordelingen på pastoralseminarieuddannelsen i procent. Figuren skal læses som den foregående, idet hver række repræsenterer én årgang og består af fire aldersgrupper: 21 til 30-årige, 31 til 40-årige, 41 til 50-årige og de 51+-årige. Første række viser således, at i 1995 udgjorde de 21 til 30-årige 40 % af de studerende, de 31 til 40-årige 47 %, de 41 til 50-årige 9 % og endelig udgjorde de 51+-årige 5 %. Læser man grafikken oppefra og ned, kan man se aldersudviklingen over tid ved at se på, hvor meget de enkelte aldersgrupper fylder i hver række. Figuren peger på to interessante tendenser.

Den mest markante er, at der fra 2011 er sket et bemærkelsesværdigt skift i, hvilken andel de 31 til 40-årige udgør af samtlige atterede fra Pastoralseminarierne. Fra at være den største gruppe - og udgøre omkring 42,5 % af årgangene fra 1995 til 2011 - er gruppen fra 2012 reduceret til at udgøre omkring 24 % i de efter følgende år (2012-2023). I stedet er gruppen af de 21 til 30-årige vokset og har siden 2011 udgjort en betydeligt større andel af de atterede.

Den anden tendens er, at gruppen af ældre atterede (41 år og opefter) fylder mere på pastoralseminarieuddannelsen. Andelen af de ældre atterede er steget fra 2009 og frem. Fra 1995 til 2008 udgjorde gruppen af de 51+-årige gennemsnitligt 4,6 % af de atterede, men fra 2009 og frem har gruppen udgjort gennemsnitligt 12,7 %. Yderligere er det værd at nævne, at andelen af 41-50-årige ligeledes er steget. Før 2010 udgjorde gruppen gennemsnitligt 11 % af de atterede, men fra 2010 og frem har den gennemsnitligt udgjort 14 %. Den procentuelle stigning er delvist et udtryk for, at der er kommet flere personer i aldersgruppen, men det er også et udtryk for, at de ældre fylder mere end de gjorde tidligere.

Figur 18: Aldersfordeling på pastoralseminarieuddannelsen over tid, aldersgrupper i procent



Kilde: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

8. Samtlige teologer

Dette kapitel gennemgår en række forhold om personer i Danmark, hvis højeste uddannelse er en teologisk kandidatuddannelse, og som derfor er relevante at følge, når vi ønsker at skabe overblik over udviklingen i præstestanden. Grundet den måde, hvorpå Uddannelses- og Forskningsministeriet opgør deres statistikker, er de nyeste tal om teologerne fra 2021. Kort opsummering af kapitlet:

- Antallet af teologer i den erhvervsaktive alder er faldet fra 3.288 i 2014 til 3.110 i 2021.
- Den samlede gruppe teologer bliver ældre. I 2008 var hovedparten af teologerne mellem 30 og 64 år. I 2021 var hovedparten mellem 40 og 74 år.
- Andelen og antallet af teologer, som arbejder i branchen "Religiøse institutioner og foreninger", er steget fra 78 % i 2008 til 82 % i 2021. Det er den branche, som præster og folkekirkelige organisationer er kategoriseret i.

8.1 Antallet af teologer og deres aldersfordeling

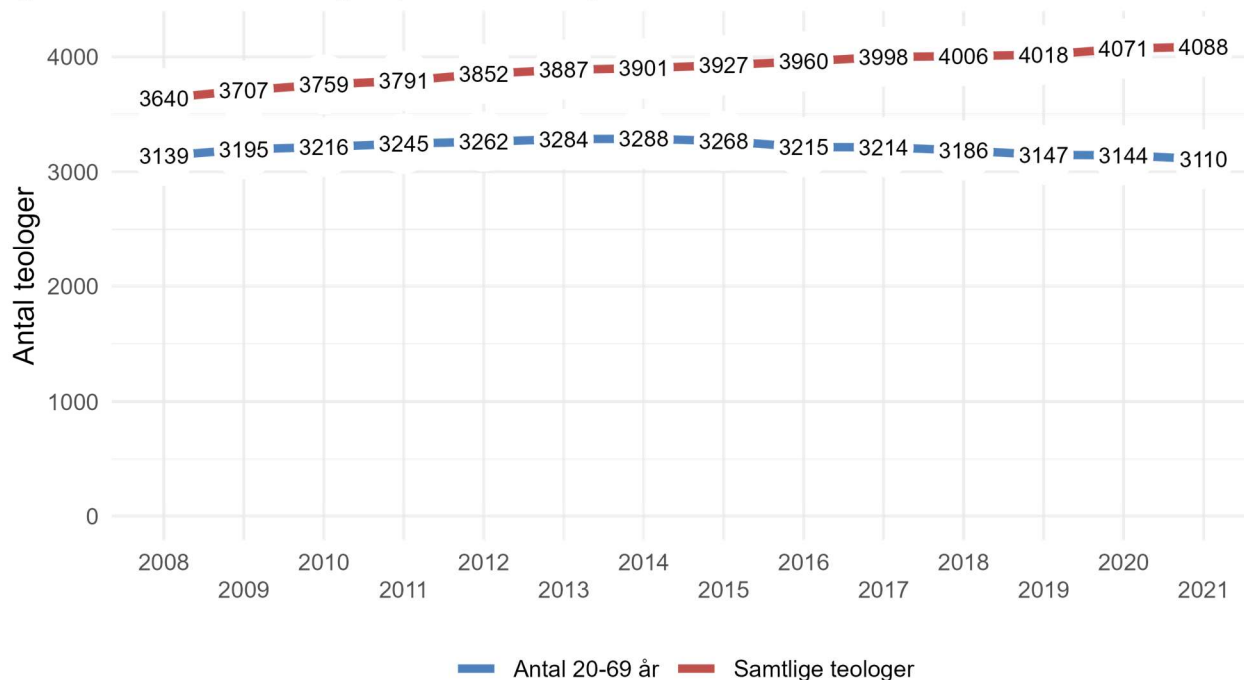
Dette kapitel ser på teologernes aldersfordeling for at undersøge, hvor mange teologer der fortsat er i den erhvervsaktive alder, og hvordan teologernes aldersfordeling er i sammenligning med de øvrige personer med en kandidatuddannelse.

8.1.1 Samtlige teologer i forhold til teologer i den erhvervsaktive alder

Figur 19 viser det samlede antal teologiske kandidater i Danmark, og hvor mange teologer der er i den erhvervsaktive alder (mellem 20 og 69 år).

Det er værd at bemærke, at det samlede antal teologer er steget fra 3.640 i 2008 til 4.088 i 2021. Der er altså flere teologer i samfundet nu end tidligere. Antallet i den erhvervsaktive alder er imidlertid ikke steget i samme grad. I 2021 var der 3.110 teologer i den erhvervsaktive alder, hvilket er lidt mindre end de 3.139, der var i 2008. Antallet har imidlertid ikke været stabilt i perioden. Fra 2008 til 2014 steg antallet af erhvervsaktive teologer, men herefter er antallet langsomt faldet. Dette peger på, at der ikke kommer mange yngre teologer til, hvilket Figur 20 også peger på.

Figur 19: Samlet antal teologer i forhold til teologer i erhvervsaktiv alder, over tid

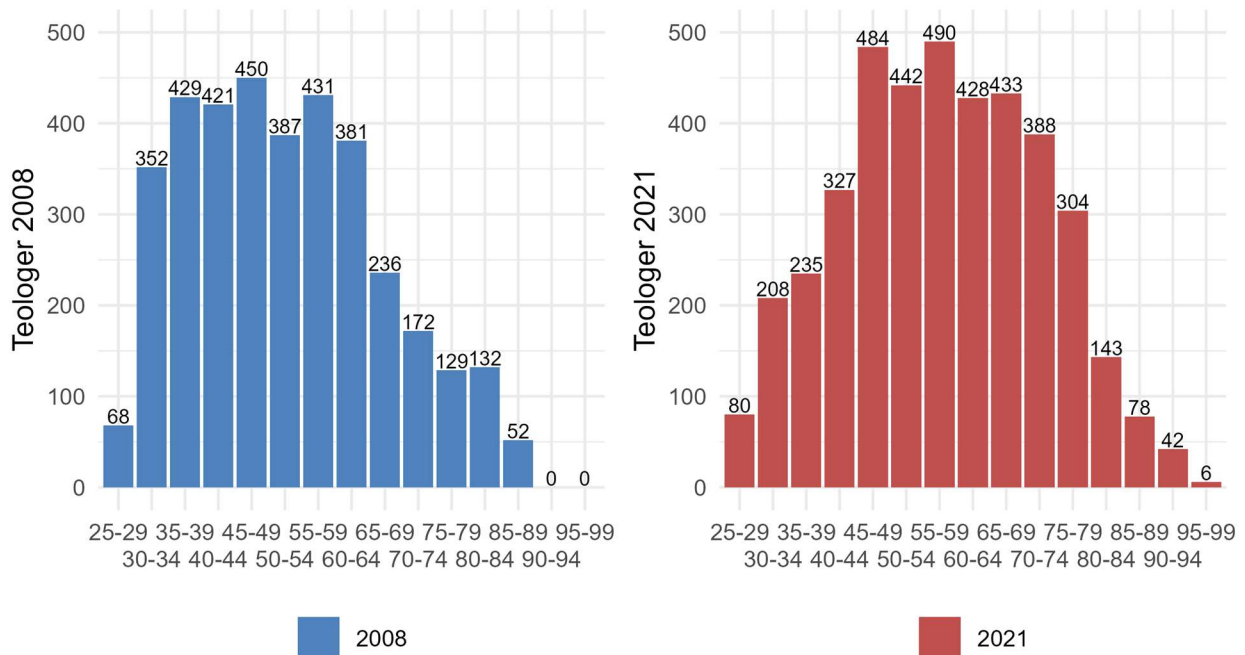


Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

8.1.2 Teologernes aldersfordeling

Figur 20 viser teologernes aldersfordeling.²⁷ Figuren tydeliggør, at gennemsnitsalderen for den samlede gruppe af teologer er steget de sidste 13 år. I figuren ser vi dette som et skifte i, hvilke aldersgrupper, der er dominerende. I 2008 var hovedparten af teologerne mellem 30 og 64 år. I 2021 var hovedpartens alder rykket til mellem 40 og 74 år. Derudover er det interessant at se udviklingen i aldersgrupperne 30 til 39 år og 65 til 79 år. I 2008 var der 781 teologer mellem 30 og 39 år. I 2021 var dette antal faldet til 443. Der bliver altså færre yngre teologer. I samme periode er antallet af 65 til 79-årige teologer steget fra 537 til 1.125.

Figur 20: Teologers aldersfordeling, i aldersgrupper



Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

²⁷ Der er små variationer mellem Uddannelses- og Forskningsministeriets oversigt, og hvad der fremlægges her. Det er fordi UFM diskreterer nogle tal, når man downloader dem. Den maksimale afvigelse er imidlertid kun på 5 fra totalen, som ligger omkring 4.000 personer. Afvigelserne er derfor meget små, og vi forventer, at det er meget gamle eller meget unge teologer, som er diskreteret væk. Vi vurderer derfor, at tallene er valide at bruge.

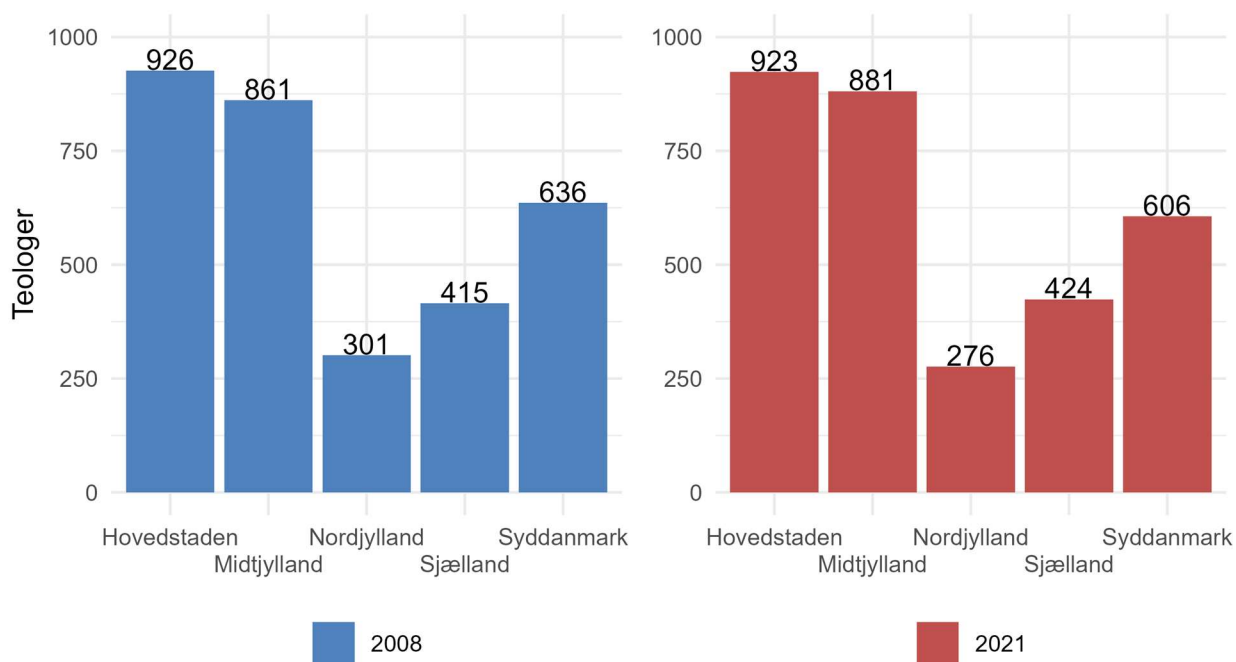
8.2 Hvor bor teologerne?

Dette afsnit gennemgår, hvor teologerne i den erhvervsaktive alder bor. Vi har opdelt teologerne på regioner og kommuner.

8.2.1 Hvilke regioner bor teologerne i?

Figur 21 viser, at der over de sidste 13 år ikke er sket de store forandringer i teologers bosætning. Størstedelen af teologerne bor i Region Hovedstaden og Region Midtjylland, og færrest bor i Region Nordjylland.

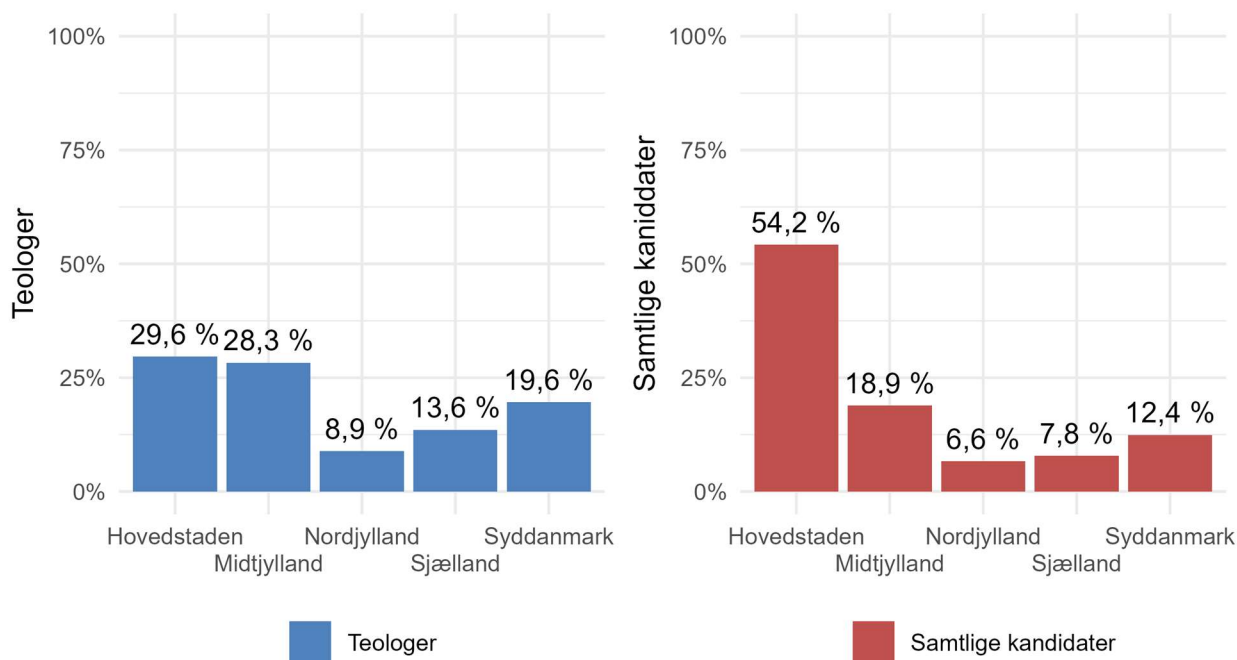
Figur 21: Antal teologer fordelt på bopælsregion, hhv. 2008 og 2021



Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Figur 22 sammenligner teologers bosætning med bosætningen for samtlige kandidater i 2021. Der er ganske betragtelig forskel på, hvordan de to grupper fordeler sig. Det er langt hovedparten (54,2 %) af alle kandidater, som bor i Hovedstaden, imod 29,6 % af teologerne. Vi ser ligeledes, at teologerne fordeler sig mere jævnt ud over de øvrige regioner, end den samlede gruppe af kandidater gør. Det peger på, at de fleste af teologernes arbejdspladser – i folkekirkenes sogne - er mere lokalt forankrede end andre kandidaters, ligesom tjenestebolig-ordningen er med til at sikre udbredelsen af teologer i hele landet.

Figur 22: Teologer og samtlige kandidater fordelt på bopælsregion 2021



Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

8.2.2 Hvilke kommuner bor teologerne i?

Tabel 10 og Tabel 11 viser, hvilke kommuner teologer i den erhvervsaktive alder bor i. Sammenlagt 860 teologer bor i større sammenhængende byområder som København, Aarhus, Aalborg eller Odense. Det svarer til 21,1 % af teologerne. Resten af teologerne fordeler sig på de øvrige kommuner. Vi har ikke informationer om kommunerne med færrest teologer. Uddannelses- og Forskningsministeriet diskretionerer, når der er fem eller færre teologer i en kommune, hvorfor vi ikke har tal om alle kommuner.

Tabel 10: Teologernes geografiske placering, 2021, 1/2

Kommune	Antal	Kommune	Antal	Kommune	Antal
Albertslund	10	Frederikshavn	25	Hjørring	34
Allerød	9	Frederikssund	24	Holbæk	36
Assens	25	Furesø	22	Holstebro	33
Ballerup	15	Gentofte	54	Horsens	35
Billund	5	Gladsaxe	23	Hvidovre	20
Bornholm	28	Glostrup	6	Høje-Taastrup	15
Brøndby	12	Greve	20	Hørsholm	10
Brønderslev	13	Gribskov	24	Ikast-Brande	17
Egedal	14	Guldborgsund	37	Ishøj	7
Esbjerg	51	Haderslev	39	Jammerbugt	18
Faaborg-Midtfyn	26	Halsnæs	10	Kalundborg	29
Favrskov	35	Hedensted	22	Kerteminde	13
Faxe	22	Helsingør	32	Kolding	42
Fredensborg	18	Herlev	10	København	375
Fredericia	26	Herning	55	Køge	19
Frederiksberg	57	Hillerød	39	Langeland	8

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Tabel 11: Teologernes geografiske placering, 2021, 2/2

Kommune	Antal	Kommune	Antal	Kommune	Antal
Lejre	14	Ringkøbing-Skjern	47	Thisted	24
Lemvig	19	Ringsted	18	Tårnby	11
Lolland	28	Roskilde	37	Tønder	22
Lyngby-Taarbæk	24	Rudersdal	31	Vallensbæk	6
Mariagerfjord	25	Rødovre	17	Varde	24
Middelfart	23	Silkeborg	67	Vejen	24
Morsø	14	Skanderborg	40	Vejle	82
Norrdjurs	22	Skive	23	Vesthimmerland	20
Nordfyn	17	Slagelse	38	Viborg	54
Nyborg	14	Solrød	9	Vordingborg	27
Næstved	34	Sorø	18	Aabenraa	20
Odder	24	Stevns	18	Aalborg	94
Odense	78	Struer	16	Aarhus	278
Odsherred	20	Svendborg	33	-	-
Randers	50	Syddjurs	44	-	-
Rebild	9	Sønderborg	34	-	-

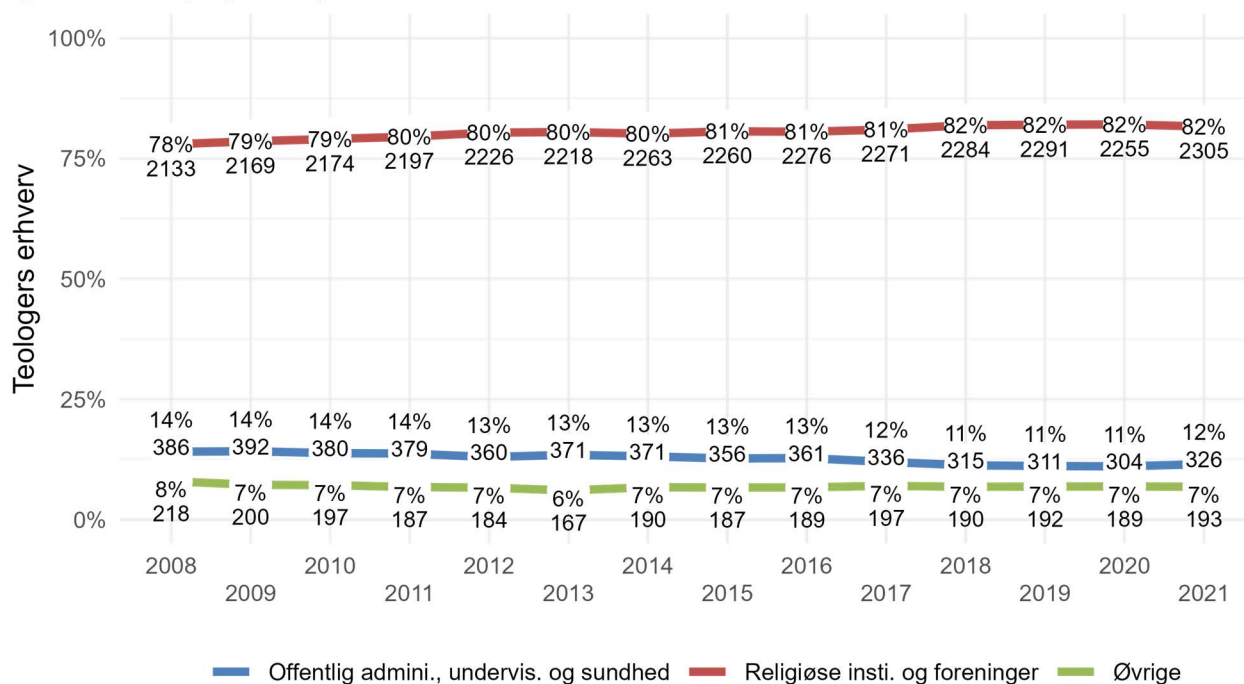
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

8.3 Hvilke brancher arbejder teologerne i?

Figur 23 viser, hvilke brancher de erhvervsaktive teologer er ansat i. Et overvældende flertal af teologerne arbejder i branchen "Religiøse institutioner og foreninger", og både andelen og antallet af teologer i branchen er steget gennem årene. Personer, der arbejder som præster eller i en folkekirkelig organisation, som fx Presse og Kommunikation i Københavns Stift er placeret i denne gruppe. Branchen "Religiøse institutioner og foreninger" er dog forholdsvis afgrænset, fx er Kirkefondet kategoriseret som "Foreninger, legater og fonde med sygdomsbekæmpende, sociale og velgørende formål" og er derfor ikke under branchen "Religiøse institutioner og foreninger".²⁸

I 2008 arbejdede 78 % af alle teologerne i denne branche, hvilket svarede til 2.133 af de dengang 2.731 teologer i arbejde. I 2021 var dette steget til 82 %, hvilket var 2.305 af de 2.824 teologer i arbejde. Det efterlader knap 20 % til øvrige brancher. I 2008 arbejdede sammenlagt 22 % (598) af teologerne i de andre brancher, fordelt på 14 % i "Offentlig administration m.v." og 8 % i de resterende brancher.²⁹ I 2021 arbejdede 19 % (519) af teologerne i andre brancher, fordelt på 12 % (326) i offentlig administration m.v. og 7 % (193) i de resterende brancher. Figur 23 peger derfor på, at teologerne i stigende grad er beskæftiget som præster eller i religiøse organisationer.

Figur 23: Teologer fordelt på branche



Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

²⁸ Heller ikke organisationer som er organiseret under Kirkeministeriet, fx Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter, er grupperet i "Religiøse institutioner og foreninger". Kilde: <https://estatistik.dk/branche/religioese-institutioner-og-foreninger/949100> set d. 25.05.2021.

²⁹ Det drejer sig om i alt otte brancher. Disse er: "Erhvervsservice", "Information og kommunikation"; "Kultur, fritid og anden service"; "Handel og transport mv."; "Industri, råstofvindning og forsyningsvirksomhed"; "Ejendomshandel og udlejning" og "Finansiering og forsikring".

9. Folkekirkens præster - antal, køn, alder og ansættelseskvoter

I dette kapitel gennemgår vi følgende fakta om præsterne: hvor mange der er, kønsfordelingen, deres aldersspredning og ansættelseskvoter.

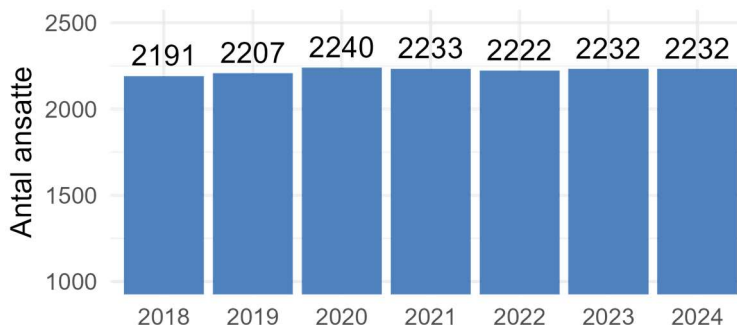
Kort opsummering af kapitlet:

- I 2018 var der 2.191 præster. I 2024 var det samlede antal steget til 2.232.
- Fra 1993 til 2023 er kønsfordelingen rykket fra 71 % mænd og 39 % kvinder til 41 % mænd og 59 % kvinder.
- Den samlede gruppe af præster er blevet ældre. Aldersgennemsnittet er gået fra 47,9 i 1993 til 52,8 i 2023.
- Det overvældende flertal af præster er ansat på fuldtid.

9.1 Antallet af præster

Antallet af præster steg fra 2018 til 2020, hvor det toppede med 2.240 præster. Siden 2020 har antallet været nogenlunde stabilt og i 2024 er der 2.232 præster. Da vi tæller alle præster i ansættelse både fastansatte og vikarer såvel som emeriti præster og sygemeldte, kan mindre udsving være udtryk for tilfældigheder, fx kan et antal barselsvikarer netop have afsluttet vikariatet, når vi har optalt præsterne. Vi vil derfor mene, at antallet af præster har været stabilt fra 2019 til 2024.

Figur 24: Antal præster inklusive vikarer fra 2018 til 2024



Kilde: Fællesfondsløncentret og Folkekirkens It

9.2 Præsternes ansættelseskvoter

Tabel 12 sammenligner, hvilke kvoter den samlede præstestand var ansat på i 2018 og 2024. Begge år fordeler ansættelserne sig på nogenlunde samme måde. Godt 2.000 stillinger er på 100 % kvoter, dvs. de er fuldtidsstillinger. I 2024 er der sammenlagt 190 som er på en eller anden form for deltidsansættelse.

Tabel 12: Antal præstestillinger fordelt på kvoter

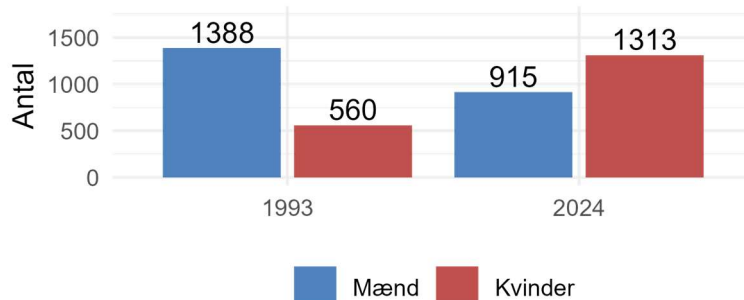
Kvote	2018	2024	Difference
< 25 %	5	4	-1
25 %	12	14	2
26 - 49 %	6	9	3
50 %	84	110	26
51 - 74 %	10	10	0
75 %	35	37	2
76 - 99 %	9	6	-3
100 %	2.030	2.038	8
Total	2.191	2.228	41

Kilde: Fællesfondsløncentret og Folkekirken's It
Note: Vi mangler kvote på 4 af stillingerne i 2024.

9.3 Kønsfordeling

Der er sket et markant skifte i præstestandens kønsfordeling. I 1993 var 71,3 % af præsterne mænd. I 2024 var dette vendt om, og 41,1 % af præsterne er mænd. I dag er kønsfordelingen altså mere lige, end den var i 1993, selvom vi ser en overvægt af kvinder i præstestanden. Tidligere i rapporten har vi beskrevet, at der er nogenlunde ligevægt i kønsfordelingen blandt de atterede fra pastoralseminarieuddannelsen. Fortsætter denne tendens, peger tallene på, at kønsfordelingen i den samlede præstestand kan blive endnu mere ligelig på sigt.

Figur 25: Præsternes kønsfordeling i 1993 og 2024

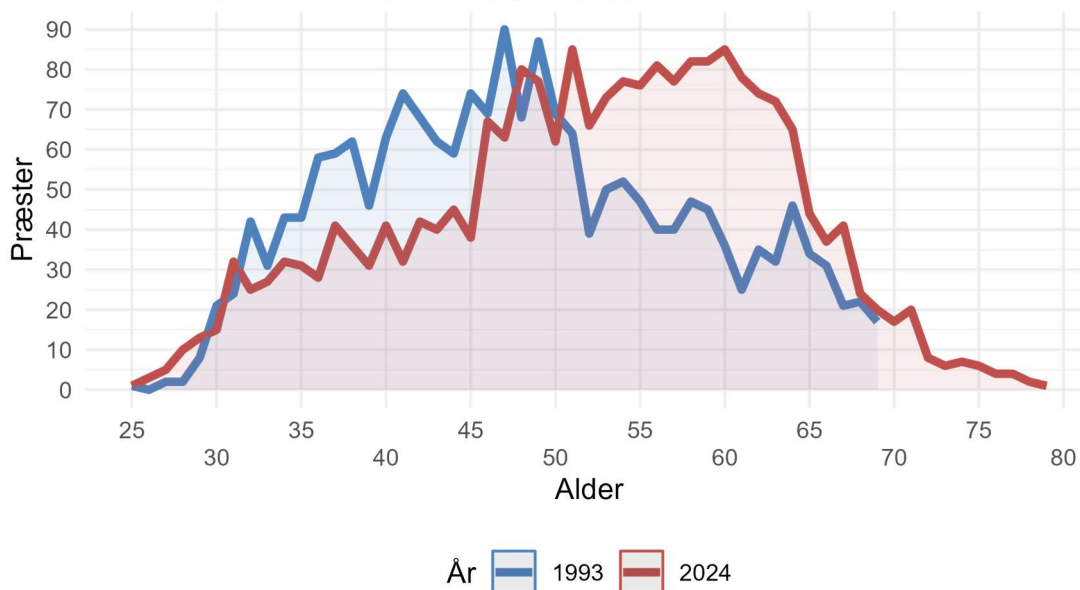


Kilde: Folkekirkens It og Kirkeministeriet

9.4 Aldersfordeling

Præsternes gennemsnitsalder er steget fra 47 år i 1993 til 52,5 år i 2024, hvilket er et tydeligt tegn på, at præstestanden bliver ældre. Figur 26 viser præsternes aldersfordeling i 1993 og 2024. Figuren viser, at størstedelen af præsterne var mellem 35 og 50 år i 1993. I 2024 var dette rykket til 45 til 65 år. Præsternes aldersfordeling følger det samme mønster som teologernes, som også er præget af en stigende gennemsnitsalder.

Figur 26: Aldersfordeling (på år) af præster i 1993 og 2024



Kilde: Folkekirkens It og Kirkeministeriet

Tabel 13 opstiller præsternes alder i aldersgrupper, så man mere præcist kan se, hvordan aldersgrupperne fordeler sig.

Tabel 13: Præsters aldersfordeling

Alder	1993	2024
25-30	34	44
30-35	183	147
35-40	288	177
40-45	337	197
45-50	383	349
50-55	252	377
55-60	208	407
60-65	172	333
65-70	91	139
70-75	0	47
75-80	0	11

Kilde: Folkekirkens It og Kirkeministeriet

10. Balance mellem tilgang og afgang i præstestanden

I dette kapitel sammenligner vi Pastoralseminariets produktion af attererede med præstestens udvikling. Vi forsøger med analysen at give et billede af, hvorvidt den nuværende produktion af attererede fra Pastoralseminariet på langt sigt giver nok attererede til at opretholde præstestanden. Analysen er ikke designet til at forudsige præcist, hvor mange præster der vil være i folkekirken i fremtiden, men skal ses som en temperaturmåling på balancen mellem på den ene side produktionen af attererede og på den anden side det forventede antal præster, som forlader præstestanden.

I analysen antager vi, at alle attererede bliver præster. Vi ved, at det ikke er tilfældet, men af metodiske årsager arbejder vi med denne antagelse. I sidste ende letter det vores analyse: hvis vi – under den forudsætning at alle attererede bliver præster – ikke finder balance mellem tilgang og afgang, vil vi heller ikke finde balance, hvis vi tager højde for at en vis andel af de attererede ikke bliver præster. Vi tager heller ikke højde for den løbende tilgang af tidligere præster og attererede, som efter en årrække i andre brancher vælger at søge præsteembede. Vi estimerer desuden ikke på, hvordan §1a-ordningen over tid vil påvirke produktionen af attererede fremadrettet. Da både rapport og nærværende analyse opdateres årligt, vil produktionen af §1a-attererede over tid automatisk blive implementeret i fremskrivningen.

Vores analyse bygger således på følgende antagelser og metodiske valg:

- At alle attererede fra Pastoralseminariet bliver præster.
- At præsternes fratrædelsesmønster i fremtiden vil ligne fratrædelserne i perioden 2019-2023.³⁰
- At fratrædelsesmønsteret vil være det samme for alle typer præster.
- At fratrædelsesmønsteret vil være uafhængigt af køn.
- At antallet af attererede fra Pastoralseminariet i fremtiden vil ligge på samme niveau som gennemsnittet af 2019 til 2023.
- At antallet af præster, der er behov for i fremtiden, er uændret i forhold til antallet af præster i 2024.

Kort opsummering af kapitlet:

- Analysen peger på, at der – under de ovennævnte forudsætninger – ikke attereres et tilstrækkeligt antal til at opretholde præstestanden på langt sigt.
- Årsagen til dette er, at der tilsyneladende ikke er balance mellem afgang og tilgang i præstestanden, fordi produktionen på Pastoralseminariet over tid ikke er stor nok til at erstatte den gruppe af præster, som vil gå på pension eller af andre årsager forlade præsteerhvervet de kommende år.

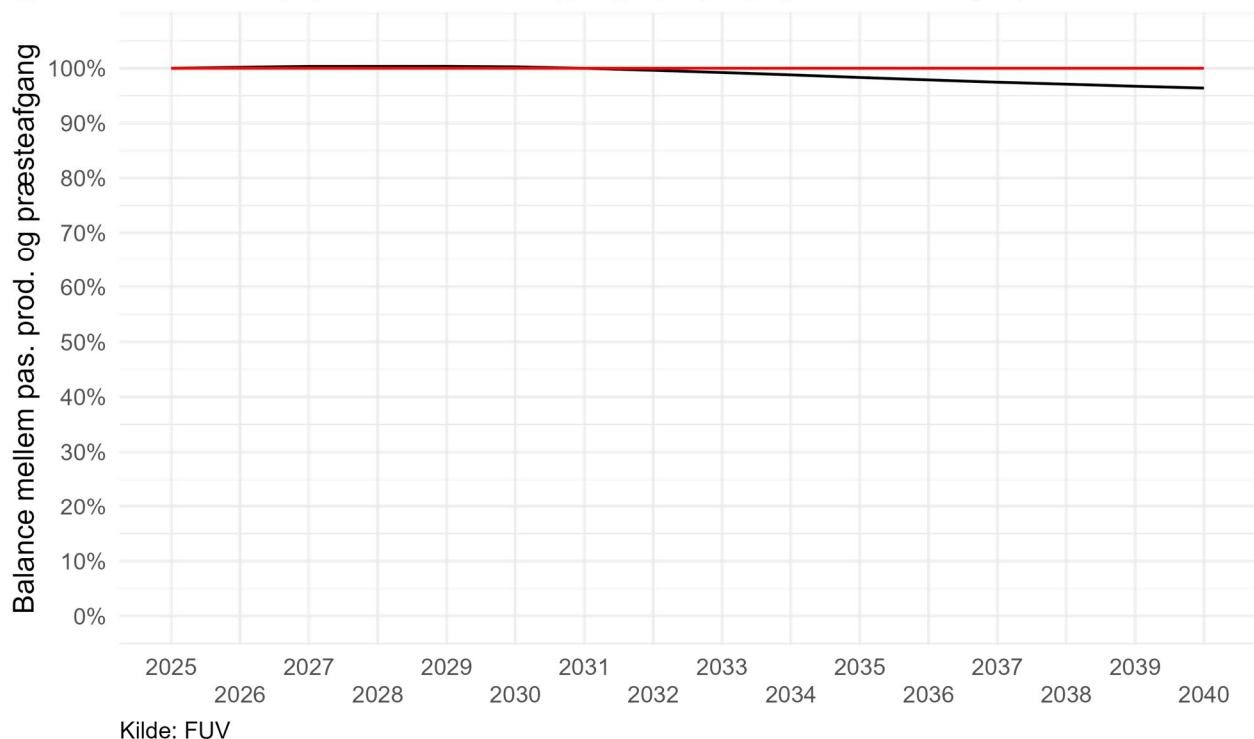
³⁰ Vi har kun fratrædelsesmønstre for 27-årige præster og derover. Derfor har vi samlet alle attererede, som er yngre end 27 år, og lader dem indgå i analysen som en samlet gruppe 27-årige præster.

10.1 Analysens fund

Vi finder, at Pastorseminariets produktion af attererede i de førstkomende år er tilstrækkelig til at opretholde præstestanden på nogenlunde samme niveau som i 2024. Fra omkring 2032 vil balancen mellem afgang og tilgang begynde at ændre sig, så antallet af fratrædelser overstiger antallet af nye pastoralstuderende. Ubalancen ser ud til at vokse i fremtiden. I Figur 27 har vi illustreret denne udvikling. Vi bruger præstestandens størrelse i 2024 som referencepunktet for fremskrivningen. Denne er illustreret ved den røde linje, som igennem hele figuren ligger på 100 %. Den sorte linje viser, hvordan udviklingen i præstestanden vil se ud, hvis analysens forudsætninger alle er sande. Figuren viser, at der frem til 2032 kun vil være en mindre ubalance. Fra 2032 og frem til 2040 vil antallet af præster falde, og i 2040 vil antallet af præster være ca. 5 procentpoint mindre end udgangspunktet i 2025.

Det er vigtigt at understrege, som nævnt i kapitlets indledning, at analysen antager, at alle pastorseminarieuddannede bliver præster, hvilket vi ved ikke er tilfældet. Tilsvarende antager analysen at alle præster, der forlader embedet som præst aldrig kommer tilbage i præstestanden. Men dette er heller ikke tilfældet. Udsagn som "I 2040 vil præstestanden være faldet med ca. 5 %" er derfor forkerte, fordi analysen kun ser på forskellen mellem præstestanden og antallet af attererede. Udsagn som "Over de næste 15 år vil forskellen mellem præster som går af og antallet af nyuddannede præster vokse" er korrekte. Analysen peger på, at Pastorseminariet med den nuværende tilgang ikke kan afværge den voksende ubalance. Skal præstestanden forblive på det nuværende niveau, er der derfor fortsat behov for at arbejde på rekrutteringen til de uddannelser, som giver adgang til Pastorseminariet, for at hente allerede uddannede teologer fra andre brancher, og arbejde på at fastholde præster i præsteerhvervet.

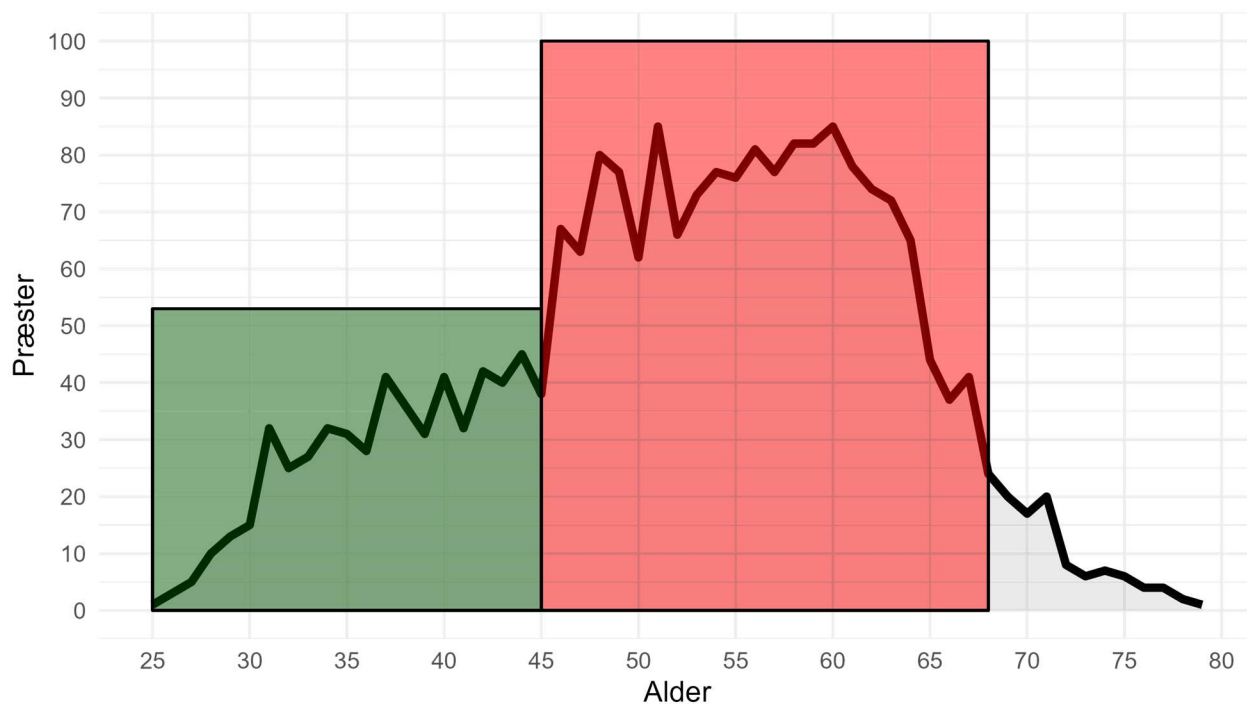
Figur 27: Fremskrivning af balancen mellem afgang og tilgang i præstestanden (i %)



10.2 Bag om fundene

Den primære årsag til faldet i antallet af præster er, at antallet af attererede fra Pastoralseminariet over tid - sammen med det nuværende antal præster mellem 25 og 44 år - ikke er nok til at erstatte den store gruppe af præster mellem 45 og 68 år, som begynder at gå på pension henover de næste år. Vi har illustreret dette i Figur 28. De 25 til 44-årige er markeret med den grønne firkant, og de 45 til 68-årige med den røde firkant. Figuren viser en synlig forskel på størrelsen af de to aldersgrupper, og forskellen er så stor, at de yngre præster sammen med de kommende attererede over tid ikke er nok til at opveje tabet af de ældre præster.

Figur 28: Præsternes aldersfordeling opdelt i to aldersgrupper, 25-44-årige og 45-68-årige.



Kilde: Folkekirkens It

11. Antal præster, som går på pension de kommende år

Metoden bag den ovenstående fremskrivning kan også bruges til estimere, hvor mange præster der går på pension i de kommende år. Ifølge vores estimat vil 420 præster gå på pension i årene til og med 2035, hvilket svarer til lidt under 40 præster om året, se Tabel 14. Analysen antager, at personer, der fratræder, når de har nået pensionsalderen eller senere, er gået på pension. For mere om metoden bag analysen, se afsnit 12.2.

Tabel 14: Antal pensioneringer 2025-2035

År	Antal pensioneringer
2025	39
2026	36
2027	39
2028	39
2029	40
2030	35
2031	37
2032	39
2033	40
2034	41
2035	36
Total	420

Kilde: Folkekirkens IT

12. Bilag

12.1 Mere om dimensioneringen

I 2015 begyndte indfasningen af dimensionering på de videregående uddannelser med overledighed. Dimensionering er et loft over, hvor mange studerende udvalgte kandidatuddannelser må optage. Det er kun uddannelser med systematisk overledighed, som bliver udtaget til ledighedsbaseret dimensionering. Selve loftet på optaget bliver udregnet på baggrund af ledigheden og tidligere optag.³¹ Studerende med retskrav kan dog ikke nægtes optag, selvom om det fører til en overskridelse af dimensioneringen. Studerende har et retskrav, hvis de går direkte fra en bacheloruddannelse til en kandidatuddannelse, som bacheloruddannelsen leder videre til.³² Studerende, der ikke har retskrav, fx dem, som ikke søger ind på en kandidatuddannelse senest tre år efter, at de er blevet bachelorer, bliver kun optaget, hvis der er ledige pladser efter, at alle studerende med retskrav er optaget, se fodnote for eksempel.³³

Universiteterne har nogle friheder i forhold til dimensioneringsloftet. De kan frit fordele lofterne mellem de dimensionerede uddannelser eller helt lukke udbud.³⁴ Derudover kan de, efter godkendelse fra Uddannelses- og Forskningsministeriet, flytte op til 15 pct. af den samlede reduktion til uddannelser, der ikke er udtaget til dimensionering efter beregningsmodellen, hvis dette kan begrundes med udgangspunkt i arbejdsmarkedets behov. Denne løsning blev primært brugt i dimensioneringens første år.³⁵ Universiteterne kan dermed vælge at friholde enkelte uddannelser for reduktioner. Endelig er der indbygget en mekanisme, hvormed en uddannelse kan optage 10 % flere studerende uden retskrav, hvis loftet er udfyldt af studerende med retskrav.^{36 37}

12.2 Metodebilag til analysen af balance ml. afgang og tilgang

Overordnet om metoden

Fremskrivningen er inspireret af kohorte-komponentmetoden til fremskrivning af befolkningsgrupper.³⁸ I sin simpleste form baserer kohorte-komponentmetoden sig på befolkningsfremgang (fødsler og immigration), befolkningsnedgang (dødsfald og emigration) og en

³¹ Ledigheden opgøres som ledigheden blandt nyuddannede 4. til 7. kvartal efter endt uddannelse, se kapitel 4.2.7 for denne statistik. Kilde: <https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/dimensionering/ledighedsbaseret-dimensionering/uddybende-modelbeskrivelse/Uddybendemodelbeskrivelseopdateret5.2.2021.pdf>

³² Kilde: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/35> § 26.

³³ Hvis en uddannelse har et loft på 20 studerende, og 18 bachelorer med retskrav søger optagelse, og fem studerende uden retskrav søger optagelse, så bliver 20 studerende optaget. De 18 studerende med retskrav og to studerende uden retskrav. De resterende tre bachelorer uden retskrav bliver ikke optaget.

³⁴ Kilde: <https://ufm.dk/uddannelse/videregaende-uddannelse/dimensionering/ledighedsbaseret-dimensionering/uddybende-modelbeskrivelse/Uddybendemodelbeskrivelseopdateret5.2.2021.pdf>

³⁵ Kilde: mailkorrespondance med Uddannelses- og Forskningsministeriet.

³⁶ Hvis alle studiepladserne bliver taget af bachelorer med retskrav, kan uddannelsen optage yderligere 10 % uden retskrav. Den førømtalte uddannelse vil i så fald kunne optage 20 med retskrav og to uden.

³⁷ Fra og med i år er der kommet en ny fritagelsesmulighed, hvis et studie har 2 procentpoint mindre ledighed end gennemsnittet. Kilde: <https://ufm.dk/uddannelse/institutioner-og-drift/styring-af-uddannelsesudbud/dimensionering/ledighedsbaseret-dimensionering/vejledning-om-fritagelse-i-den-ledighedsbaserede-dimensionering.pdf>

³⁸ Smith, Stanley K., Jeff. Tayman, and David A. Swanson. A Practitioner's Guide to State and Local Population Projections. 1st ed. 2013. Dordrecht: Springer Netherlands, 2013.

optælling af befolkningen. Som minimum skal alle disse være fordelt på alder. Hvert år fremskriver man befolkningen med informationerne om fremgang og nedgang. Med dette får man et estimat for, hvordan befolkningen kommer til at udvikle sig.

Særligt om fremskrivningen af præstestanden

I vores tilfælde ønsker vi ikke at fremskrive en hel befolkning, men en erhvervsgruppe. Det betyder, at fremgang og nedgang skal tilpasses til en sådan. Som nedgang har vi brugt antallet af præster, som forlader præsteembedet. Det har vi gjort ved at se på samtlige præster i fx 2018 og undersøgt, hvor mange der var fraværende fra 2019 og frem. Hvis de ikke var ansat i de efterfølgende år, antager vi, at de har forladt præsteerhvervet. Dette holder vi op imod det totale antal præster fra det undersøgte år. Dette giver os en procent for, hvor mange der forlader embedet.

For at finde fremgangen har vi taget et gennemsnit for de sidste tre år af produktionen af attesterede fordelt på alder. Siden vi ikke har tilfredsstillende tal for, hvor mange som kommer til præstestanden, tager vi ikke højde for de præster, som kommer til præstestanden fra andre erhverv. Dette gør os til gengæld i stand til at stille skarpt på produktionen på Pastoralseminariet, og den balance som der på sigt skal være på plads for at have nok præster i fremtiden.

Vi fremskriver ét år ad gangen ved at gange præstestanden med andelen der bliver i embedet, og lægger antallet af attesterede til. Når dette er gjort, får vi en ny oversigt over præstestanden fordelt på alder, som vi gentager processen på.

Andre fremskrivningsmetoder baserer sig på en fremskrivning af et enkelt tal over tid, fx det totale antal præster over tid.³⁹ Disse metoder skal bruge en tidsserie og/eller andre variabler, som har indflydelse på tallet, m.v. Vi har ikke en lang tidsserie, og vi har ikke en masse ekstra data, som kan bruges i en fremskrivning. Vi har dog præsternes alder, hvilket er en vigtig komponent i kohorte-komponentmetoden. Siden vores data passer til kohorte-komponentmetoden, og vi ikke har data til de andre metoder, har vi valgt kohorte-komponentmetoden.

Særligt om estimatet af præstepensioner

Estimeringen af antallet af præster som går på pensioner, tager den overstående metode og vender den på hovedet. Hvor vi før arbejdede med en overlevelseshøjde, har vi trukket 1 fra den og dermed fået en fratrædelseshøjde. Med denne kan vi se, hvor mange som træder ud af præstestanden. Ganger vi antallet af præster i en bestemt alder med fratrædelseshøjden for deres alder kan vi dermed se, hvor mange med denne alder, som forlader præsteembedet. Da vi kun er interesseret i, hvor mange præster går på pension, beregner vi kun fratrædelser for præster i pensionsalderen og ikke tidligere. Vi har ikke nyere undersøgelser af, hvornår præster går på pension, hvorfor vi bruger den officielle folkepensionsalder som udgangspunkt for, hvilke aldersgrupper som går på pension, når de ikke længere arbejder som præst. Dvs. at frem til 2029 antager vi, at personer over 67 år går på pension, når de stopper, og fra 2030 frem til 2035 er det personer 68 år eller ældre.

³⁹ Hyndman, Rob J., and George Athanasopoulos. *Forecasting: Principles and Practice*. Third print edition. Melbourne: OTexts, 2021. Print.